

VRIJE ACADEMIE

De Vrije Academie is een drie-eenheid van Werkplaatsen, postacademische ateliers DNA en GEMAK, de tentoonstellingsruimte van de Vrije Academie. De Vrije Academie is laagdrempelig en biedt maatwerk voor talentvolle en ambitieuze kunstenaars (in wording). De Vrije Academie is vrij maar niet vrijblijvend. De Vrije Academie staat voor reflectie, productie en presentatie en biedt persoonlijke begeleiding in het denken over, maken en tonen van kunst.

Werkplaatsen / DNA / GEMAK

Paviljoensgracht 20-24
2512 BP Den Haag
telefoon: 070-363 89 68
info@vrijeacademie.org
www.vrijeacademie.org
www.gemak.org

VRIJE ACADEMIE • GEMAK

programma najaar 2011

programma najaar 2011

inhoudsopgave

- 04 → **Voorwoord**
Marie Jeanne de Rooij, directeur
- 06 → **Vooraf**
- 08 → **Werkplaatsen & Studio's 2D | 3D | AV**
- 12 → **Weekprogramming**
- 12 **MAANDAG: THEORIE & KUNSTBESCHOUWING**
Ochtend: KUNST & TAAL met Onno Schilstra
Middag: KIJKEN-workshop met Hans van Lunteren
Middag: OP VISITE, kunstschouw met Sabrina Lindemann
- 15 **DINSDAG: VRIJ ACADEMISCH: PRAKTIJK & TECHNIEK**
Ochtend: Workshop WAARNEMING II met Vittorio Roerade
Middag: Workshop TIJD & BEWEGING met Bram Vreven
- 18 **WOENSDAG: ALGEMENE BEGELEIDING & WORKSHOPS**
Begeleiders op woensdag: Klaus Baumgärtner, Gerard Holthuis, Theo van der Meer, Ingrid Mol, Mark van Overeem
Workshop FOTOGRAFIE met Klaus Baumgärtner
Workshop FILM met Gerard Holthuis
- 20 **DONDERDAG: ALGEMENE BEGELEIDING & KICK-OFF**
Begeleiders op donderdag: Marcus Graf, Elsa Hartjesveld, Tanja Smeets, Rob Steenhorst, Marijke Verhoef
KICK-OFF: 3D met Rachel Bacon
- 24 **VRIJDAG: REFLECTIE**
Studium Generale
Gesprek van de Maand
Presentaties & Lezingen
- 30 → **Extra:**
MASTERCLASS: Philip Akkerman
ARTISTS-IN-RESIDENCE
PRESENTATIERUIMTE
PROJECTRUIMTE
- 34 → **DNA**
DNA (DE NIEUWE ACADEMIE)
De post-academische ateliers van de Vrije Academie
- 36 → **GEMAK**
Tentoonstellingsruimte en debatpodium Kunst, Politiek & Samenleving van de Vrije Academie
- 39 → **Educatie**
- 40 → **Team**
- 41 → **Algemene Informatie en Tarieven**
- 46 → **Toelichting**
- 49 → **Bijlage**

voorwoord

4

De Vrije Academie Werkplaats voor Beeldende Kunsten Den Haag in 1947 ontstaan als een reactie op het hermetische en academische keurslijf van traditioneel kunst-onderricht uit die tijd, heeft samen met aanstormende, nieuwe ontwikkelingen in de samenleving van direct na de tweede wereldoorlog en de decennia erna een belangrijke rol gespeeld in het emancipatieproces van kunstonderwijs, kunstbeleving en kunstenaarschap in Nederland. De Vrije Academie heeft haar vrijheid – want niet gebonden aan regelgeving vanuit het ministerie van onderwijs – altijd benut om steeds een nieuwe modus operandi te vinden die aansluit bij een veranderende samenleving met andere behoeften en uitdagingen.

Weg van de gebaande of bekende route betekent anno 2011 kansen creëren voor talentvolle kunstenaars–in–spe of zogenaamde ‘tweedekansers’ (bv kunstacademie als tweede studie, een late roeping), die bij de reguliere academies niet meer terecht kunnen of willen (te duur, te schools, niet te combineren met gedeelde ambities werk/onderwijs, weinig flexibiliteit in programmering, e.d.) en aan hen de mogelijkheid bieden hun kunstenaarschap via een zelf uitgestippeld werktraject met persoonlijke begeleiding te ontwikkelen.

Laagdrempeligheid staat hierbij voor de Vrije Academie in de selectie altijd voorop; iedereen kan zich aanmelden voor toelating ongeacht opleiding of leeftijd (wel liefst vanaf 18 jaar). Voor toelating zijn uitsluitend talent en de serieuze ambitie om kunstenaar te worden doorslaggevend. Uiteraard staat ‘vrij’ dan ook niet voor vrijblijvend, maar voor het persoonlijk en doelgericht ontwikkelen van veelbelovend talent en het begeleiden van serieuze ambities om toe te groeien naar een zelfstandige kunstenaarspraktijk hetzij als professional, hetzij als amateur. De Vrije Academie adviseert, begeleidt, coacht en biedt de deelnemer persoonlijk maatwerk. Dat geldt ook voor kunstenaars die al een zelfstandige praktijk hebben en voor onderzoek of een nieuw speciaal project gebruik willen maken van de mogelijkheden van onze werkplaatsen en begeleiding bijvoorbeeld via onze hiervoor bestemde projectruimte-faciliteiten.

In het aanbod van o.a. workshops, kick-off’s, studium generale en presentaties dit najaar kan iedere deelnemer een uitgebalanceerd en op de eigen behoefte en ambitie toegesneden pakket samenstellen. Vanaf september zijn de studio’s en doka na een opfrisbeurt weer een volwaardig deel van het werkplaatsen-aanbod voor alle deelnemers. Speciaal voor het bevorderen van de kruisbestuiving tussen de verschillende afdelingen 2D, 3D en AV is bovendien extra expertise aangetrokken op het gebied van fotografie, film, en nieuwe cross-over digitale media. En voor 3D werken we nu ook samen met Struktuur 68 om complexe technische ondersteuning op de keramiekafdeling te maximaliseren. Ook de aandacht voor coaching en kritische beschouwing van het eigen werk en dat van anderen krijgt in het programma steeds meer wel-

5 verdiende aandacht om de deelnemers een stevig fundament te geven voor de weerbarstige kunstpraktijk van vandaag.

De Vrije Academie werkt met succes aan een dynamisch roulerend systeem van begeleidende kunstenaars en coaches om te kunnen blijven anticiperen op nieuwe en veranderende eisen die gesteld mogen worden aan hedendaags kunstenaarschap en kunstenaars-in-wording. Een gewenste basis van continuïteit blijft zo intact en tegelijkertijd worden telkens nieuwe en andere invalshoeken en visies op het kunstenaarschap binnengehaald. De deelnemers van de Vrije Academie kunnen dan ook vertrouwen op een hecht en inspirerend team van begeleiders; met hun uiteenlopende ervaringen en expertise op het gebied van productie & praktijk, kennis & reflectie, presentatie en het professionaliseren van het kunstenaarschap, geven zij inhoudelijk en vakmatig iedere deelnemer die onmisbare persoonlijke aandacht en het beoogde maatwerk om zijn/haar talent alle kans te geven zich voluit te ontwikkelen.

Uit het veelbelovende en afwisselende najaarsprogramma wil ik tot slot graag nog een paar bijzondere projecten aanstippen; de masterclass van Philip Akkerman, de meester-portrettist, die speciaal voor de Vrije Academie een groep van maximaal 15 gelukkigen in zal wijden in de kneepjes van technisch meesterschap. Vol is vol, dus wees er snel bij! En GEMAK brengt een niet te missen spraakmakend programma; op zaterdag 10 september opent *GENERATION 9/11* het seizoen met een tentoonstelling die laat zien hoe oorlogsverslaggeving, beeldvorming en geschiedschrijving in de tien jaar na 9/11 ingrijpend veranderd zijn en nog altijd en steeds sneller veranderen. Daarna staat *Tracing Martin Heidegger's hut and Paul Celan's clouds* gepland, een omvangrijke tentoonstelling van de Israëliisch-Nederlandse kunstenaar Joseph Semah, geïnspireerd door de ontmoeting op 25 juli 1967 tussen de Joodse dichter Paul Celan en de omstreden Duitse filosoof Martin Heidegger. In ons Studium Generale wordt uitgebreid ingegaan op de verstrekkende thematiek van deze tentoonstelling en Semah is in het najaar ook aanwezig op de academie als begeleider van DNA-deelnemers.

Mede namens het hele team ben ik blij met al deze inspirerende en steeds vaker productieve kruisbestuiving tussen de verschillende afdelingen en onderdelen in het programma van de Vrije Academie en daarbuiten; het is het beste welkom aan al onze huidige en toekomstige deelnemers, kunstenaars (begeleiders, voormalige deelnemers, of kunstenaars tijdelijk aan het werk bij ons) en natuurlijk al onze gasten en bezoekers.

Marie Jeanne de Rooij, *directeur*

Vrije Academie (Werkplaatsen | DNA | GEMAK)

vooraf

6

WERKPLAATSEN & STUDIO'S

De Vrije Academie Werkplaats voor Beeldende Kunsten biedt kunstenaars, ongeacht hun vooropleiding, faciliteiten en begeleiding om tot verdere ontplooiing van hun beeldend werk en kunstenaarschap te komen.

Het hart van de Vrije Academie wordt gevormd door de werkplaatsen & studio's. De werkplaatsen zijn elke dag van de week toegankelijk voor deelnemers. Zij kunnen in alle vrijheid werken in een gemeenschappelijk atelier en worden technisch en inhoudelijk begeleid in de ontwikkeling van hun werk door ervaren kunstenaars. Deze begeleiders stimuleren de deelnemers tot onderzoek van het eigen beeldend vocabulaire en moedigen hen aan om te experimenteren met andere disciplines. Om het experiment een extra impuls te geven nodigt de Vrije Academie gerenommeerde kunstenaars uit voor het geven van workshops en Kick-Off's. De individuele ontwikkeling van iedere deelnemer wordt tijdens werkbesprekingen besproken door begeleiders van de Vrije Academie. Het reflecteren op kunst en maatschappij wordt verder gestimuleerd door het Studium Generale en het programma van GEMAK.

WORKSHOPS & KICK-OFF PROGRAMMA

De Vrije Academie biedt de mogelijkheid om deel te nemen aan Workshops en Kick-Off's. De aangeboden workshops zijn veelal gericht op de ontwikkeling van een bepaalde techniek toewerkend naar een inhoudelijk resultaat en vinden eenmaal per week plaats. Kick-Off is een programma gebaseerd op 4-daagse gastlessen door enthousiasmerende kunstenaars die verwachtingspatronen weten te doorbreken. Voor meer informatie zie Overzicht Werkplaatsen & Studio's, met aansluitend de Week-programmering, waarin de Workshops en Kick-Off's van najaar 2011 worden beschreven.

ARTISTS-IN-RESIDENCE

Het Vrije Academie Artist-in-Residence programma nodigt kunstenaars uit om in de werkplaatsen en studio's te werken. Zie pagina 31.

PROJECTRUIMTE

De Vrije Academie wil uitwisseling van kennis en ervaring tussen deelnemers en kunstenaars 'van buiten' bevorderen en de laboratoriumfunctie van de werkplaatsen & studio's stimuleren door de werkplaatsfaciliteiten voor het ontwikkelen van kunstprojecten open te stellen voor kunstenaars met een bijzonder project. De Vrije Academie stelt een aantal projectruimtes onder gunstige voorwaarden beschikbaar voor interessante voorstellen. Zie voor meer informatie EXTRA/Projectruimte, pagina 33.

7 DEELNEMER WORDEN

→ Intake

Na een intakegesprek van ongeveer een uur over portfolio en motivatie kunnen potentiële deelnemers worden toegelaten tot de Vrije Academie. Na toelating worden programmakeuzes (workshops, Kick-Off etc) gemaakt. Bij aanvang van de werkperiode volgt een uitgebreide rondleiding door het gebouw, langs de werkplaatsen en een kennismaking met de begeleiders. Voor een afspraak voor een toelatingsgesprek kun je bellen met het secretariaat: 070 363 89 68 of mail: info@vrijeacademie.org

→ Begeleiding & Advies

De begeleiding op woensdag en donderdag bestaat uit het bespreken van ontwikkelingen binnen het werk aan de hand van inhoudelijke en technische aspecten. Voor de beginnende deelnemer is er na de eerste vier maanden een evaluatie met een advies voor een goed vervolg van het ingeslagen werktraject en ook om te kijken of de verwachtingen over en weer op elkaar aansluiten. Daarnaast biedt de Vrije Academie alle deelnemers twee keer per jaar een evaluatiegesprek over de afgelopen werkperiode met een begeleider naar keuze tezamen met Mark de Weijer, coördinator werkplaatsen.

→ Programma, Workshops, Kick-Off

Het aanvullende programma waar deelnemers gebruik van kunnen maken is gebaseerd op de drie peilers reflectie - productie - presentatie. Het maandagaanbod biedt theoretische verdieping en reflectie op eigen werk. Het dinsdagaanbod is voornamelijk gericht op praktijk en vakkennis. Naast het begeleidingsprogramma op woensdag en donderdag worden regelmatig kunstenaars uitgenodigd voor Kick-Off's of langere Workshops. Presentaties naar aanleiding van het werkplaatsprogramma, de workshops of Kick-Off's, kunnen het hele jaar door begeleiders of deelnemers zelf geïnitieerd worden.

→ Einddoel

Het programma van de Vrije Academie werkt met de deelnemer toe - afhankelijk van langdurig of tijdelijk deelnemerschap, variërend van 4-6 jaar tot 3-6 maanden voor kortdurende projecten - naar een optimale realisatie van hun kunstenaarschap, hun ambities of externe projecten. Wanneer de ontwikkeling tussentijds stagneert kan er in gezamenlijkheid worden besloten pas op de plaats te maken of het deelnemerschap te beëindigen.

Alle praktische informatie over o.a. aanmelding en tarieven is overzichtelijk terug te vinden op pagina 41. Inschrijfformulieren voor workshops en Kick-Off's kunnen gedownload worden via onze website: www.vrijeacademie.org

werkplaatsen & studio's

8

Algemene coördinatie: Mark de Weijer

2D

SCHILDEREN, TEKENEN & GRAFIEK

→ Werkplaats tekenen/schilderen

De bovenste etage met prachtig daglicht en schitterend uitzicht over de stad is gereserveerd voor schilderen, tekenen en andere vormen van tweedimensionaal werken; door verrijdbare wanden ontstaan er modulaire werkruimten. Naast de mobiele werkstations beschikken deelnemers over (tijdelijke) opberg ruimten voor materialen en (tijdelijke) opslag voor eigen werk.

Twee dagen per week - op woensdag en donderdag - bieden begeleiders deelnemers kennis en advies op het gebied van artistiek inzicht, kunsttheorie en technische schilderkunstige middelen. Verder kan iedere deelnemer binnen het aangeboden weekprogramma een op zijn ontwikkeling toegesneden eigen werktraject uitstippelen met Workshops en Kick-Off's.

Uitstapjes naar andere werkplaatsen wordt aangemoedigd en begeleid.

Begeleider op woensdagen 7 & 21 september; 5 & 19 oktober, 2, 16 & 30 november, 7 & 21 december: *Mark van Overeem*

Begeleider op donderdagen 15 & 29 september; 13 & 27 oktober; 10 & 24 november; 1 & 15 december: *Elsa Hartjesveld*

→ Werkplaats grafiek

De werkplaats Grafiek van de Vrije Academie op de tweede verdieping biedt deelnemers de gelegenheid te werken met de uitgebreid aanwezige faciliteiten. De afdeling beschikt over drie etspersen waarvan één met een rolbreedte van 100 cm (tevens geschikt voor hoogdruk), drie lithopersen van 80 cm breed met een groot aantal lithostenen en drie zeefdruktafels. Verder zijn aanwezig: belichtingsapparatuur voor zeefdruk, contactkast voor polymeer, droogkast, zuurbak met randafzuiging, verwarmingstafel, stuifkast en droogrekken.

Begeleider op donderdagen 8 september t/m 22 december: *Marijke Verhoef*
Werkplaatsassistent op dinsdag, woensdag en donderdag: *Mischa van Pinxteren*

9 3D

RUIMTELIJK: WERKPLAATSEN KERAMIEK, HOUT & METAAL

De gespecialiseerde, goed uitgeruste werkplaatsen Keramiek, Hout en Metaal vallen onder de noemer 3D oftewel ruimtelijk. Dit creëert de vrijheid om ideeën te ontwikkelen met het materiaal of de ruimte die daarvoor het meest geschikt is. Teveel plaats- of materiaalgebonden denken, werkt beperkend voor talent en de ontwikkeling van ideeën. Ruimtelijke combinaties van verschillende disciplines als fotografie, film, keramiek of performance, installatie (metaal, hout, etc) worden gestimuleerd. De relatie met de uitnodigende architectuur van het Vrije Academie gebouw als geheel of in details krijgt ook aandacht in de begeleiding. De begeleiding geeft ruimte en mogelijkheid voor het maken van installaties en het begeleiden van solopresentaties.

De begeleiding streeft naar meer verspreiding over het gebouw en zal vaker gezamenlijke presentaties en/of werkbesprekingen met verschillende docenten tegelijk organiseren. Kortom, flexibeler denken over ruimtelijkheid in het algemeen wordt door de begeleiding nadrukkelijk gestimuleerd. Buiten de gebaande paden treden, bevordert de ontwikkeling van het kunstenaarschap en ruimtelijk denken betekent ook letterlijk en figuurlijk de blik verruimen.

Begeleider op woensdagen 7 september t/m 21 december: *Ingrid Mol*

Begeleider op donderdagen 8 september t/m 22 december: *Tanja Smeets*

Werkplaatsassistent op woensdag en donderdag: *Niek de Heer*

Technisch begeleider keramiek op 2^e en 4^e woensdag van de maand: *Theo van der Meer*

AV

STUDIO'S AV

De studio's Audio-Visueel omvatten productieruimten voor audiovisueel ruimtelijk werk. Kunstenaars kunnen de studio's gebruiken om concepten te ontwikkelen en om proefopstellingen van installaties en performances te maken. In de studio's kunnen kunstenaars experimenteren en onderzoek doen naar de samenhang van beelden en geluid. Hoe verhoudt het ene beeld zich tot het andere? Hoe werkt het geluid in de ruimte? Voor welk beeldformaat en welke beeldrager wordt gekozen? Kunstenaars hebben behoefte aan een ruimte waar gewerkt kan worden aan een optimale ruimtelijke studio-opstelling.

De studio's bieden deze mogelijkheid: nieuw werk te maken en met opstellingen experimenteren. 10

De studio's zijn ingericht met productie- en weergaveapparatuur waaronder Apple Mac Pro (Final Cut), digitale opnameapparatuur, blue key studio, videoprojectoren, eenvoudige opname-apparatuur, monitoren, dvd-players, geluidsapparatuur, licht en projectieschermen.

Begeleider op woensdagochtenden 14 & 28 september; 12 oktober; 2, 16 & 30 november; 14 december: *Gerard Holthuis*

Begeleider op donderdagen 8 & 22 september; 6 & 20 oktober; 3 & 17 november; 1 & 15 december: *Marcus Graf*

→ Gebruik van de studio's

Kunstenaars kunnen een voorstel indienen om doorlopend of projectmatig van de studio's gebruik te maken. Mail voor het maken van een afspraak naar het secretariaat:

info@vrijeacademie.org

Zie ook Projectruimte, pagina 46.

WERKPLAATS DIGITALE BEELDBEWERKING

De Vrije Academie beschikt over een uitgebreide digitale werkplaats. Deelnemers kunnen gebruik maken van diverse software pakketten, o.a. op het gebied van beeldbewerking (ook 3D), webdesign en tekenen/schilderen. Digitale beeldbewerking kan ook worden ingezet als ondersteunend instrument voor klassieke technieken als grafiek, tekenen, schilderen of in combinatie met analoge fotografie. Digitale middelen worden daarnaast steeds meer webgericht ingezet om het kunstenaarschap te ontwikkelen, o.a. door nieuwe vormen van communiceren, positionering en presentatie te onderzoeken. Zelfs een volledig virtueel 'bestaan' op internet (*Second Life*) behoort tot de mogelijkheden.

De begeleiding van de digitale werkplaats is gericht op het vergroten van inzicht en kennis in mogelijkheden en toepassingen, maar ook op de relatie tussen het 'artistiek inhoudelijke' en het gebruik maken van nieuwe media. Gezien de complexiteit en de reikwijdte van deze materie vindt de begeleiding plaats in korte, intensieve sessies verspreid over langere periodes. Daarbij wordt van de kunstenaars en deelnemers verwacht dat zij zelf hun technische vaardigheden steeds verder ontwikkelen.

Wanneer noodzakelijke, technische kennis ontbreekt, biedt de Vrije Academie, in overleg, de mogelijkheid om een kort, persoonlijk toegesneden en intensief traject te doorlopen waarbij in grote lijnen de mogelijkheden van de digitale middelen eigen worden gemaakt. Ook hier ligt de focus vooral op het ontwikkelen van artistieke inhoudelijkheid in relatie tot deze middelen.

Begeleider op donderdagen 15 & 29 september; 13 & 27 oktober; 10 & 24 november; 8 & 22 december: *Rob Steenhorst*

11 WERKPLAATS FOTOGRAFIE DOKA

In de donkere kamer zijn werkstations aanwezig waar analoge film van diverse formaten kan worden belicht en vergroot. Ook voor het ontwikkelen van de film en de afdruk zijn er professionele faciliteiten. Elke 1^e woensdag van de maand is er technische assistentie door de fotograaf Hein van Liempd. De analoge techniek krijgt steeds meer aandacht binnen de actuele fotografie ook als inspiratie voor digitaal werk en zal ook aan de orde komen in de fotografie workshop van Klaus Baumgartner.

Begeleider op woensdagochtenden 7 & 21 september; 5 & 26 oktober; 9 & 23 november; 7 december: *Klaus Baumgartner*

Werkplaatsassistent fotografie op woensdagen 7 september; 5 oktober, 2 november, 7 december: *Hein van Liempd*

→ Groot Formaat Digitale Prints

De Vrije Academie beschikt over grootformaat printers en biedt kunstenaars, fotografen, architecten en andere geïnteresseerden de mogelijkheid en begeleiding om (tegen betaling) te experimenteren met hun werk en op groot formaat te printen. Meer informatie is te vinden in de bijlage op pagina 51 en op onze website. Afspraken kunnen gemaakt worden via tel: 070-3638968 of e-mail: **info@vrijeacademie.org**.

weekprogramming

maandag

12

KUNSTBESCHOUWING / FILOSOFIE

→ Workshop over KUNST EN TAAL door Onno Schilstra

Aantal bijeenkomsten: 14

Data: 12 september t/m 19 december (op 17 oktober is er geen les)

Dag en tijden: maandagochtend van 10.00 – 12.30 uur

Kosten: € 295,00 / Deelnemer gratis

Kunst en taal hebben een complexe relatie. Het huwelijk heeft prachtige kindjes ge-
baard, maar ook heel wat misbaksels. In een tijdperk waarin aan kunstenaars te pas
en te onpas wordt gevraagd of ze even willen vertellen waar hun kunst precies over
gaat, kan het geen kwaad om eens te reflecteren op de zin en onzin van *art speak*,
alvorens aan de slag te gaan – en dat is precies wat we in deze workshop gaan doen.
We gaan in op de geschiedenis van het schrijven over kunst, bespreken theoretische
en filosofische gezichtspunten en analyseren allerlei voorbeelden van verbintenissen
tussen kunst en taal. Gewapend met deze kennis zetten we ons aan het beschouwen
en bespreken van het beeldende werk van de deelnemers. Al naar gelang de persoon-
lijke behoefte en de aard van de deelnemers kan bovendien gewerkt worden aan het
schrijven van eigen teksten: artist's statements, representatieve teksten voor websites
of portfolio's, kunstenaarstheorieën, blogs, opiniestukken, literaire experimenten,
enzovoort.

Deze workshop staat open voor zowel beginners als gevorderden.

Onno Schilstra (1961) is beeldend kunstenaar, muzikant en kunsthistoricus. Van 1987
t/m 1996 werkte hij als criticus en columnist voor het Leidsch Dagblad en de Haagsche
Courant. Hij was vormgever-redacteur van het tijdschrift 'Margreet Dolman's Mens en
Gevoelens', speelde in rockbands en organiseerde tentoonstellingen. Van 1993 t/m
1999 vormde hij samen met Allart Lakke 'De Fundatie'. Tegenwoordig werkt hij met
zijn vrouw Wim Hardeman samen onder de naam 'Panopticum Berlin'. Sinds 2000 is
hij als docent verbonden aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den
Haag. Onno Schilstra woont in Amsterdam en in Berlijn.

13 REFLECTIE

→ Workshop KIJKEN met Hans van Lunteren

basis voor werkbeshouwingen over beeldontwikkeling en beeldkwaliteit

Maximum aantal deelnemers: 7

Aantal bijeenkomsten: 6

Data: 12 & 26 september; 10 oktober; 14 & 28 november; 12 december

Dag en tijden: maandagmiddag 13.30 – 15.00 uur

Kosten: € 175,00 / Deelnemer € 75,00

Het trainen van het vermogen om te kijken is als modeltekenen. Steeds dienen andere,
nieuwe perspectieven zich aan waardoor het artistieke proces voortdurend gestimu-
leerd wordt. De trainingen zijn bedoeld voor zowel beginnende als gevorderde
deelnemers die hun observatievermogen, analytisch vermogen en beeldinzicht willen
verbreden en verdiepen. De trainingen hebben de vorm van een groepsbeschuwing,
een dialoog tussen de deelnemers onderling en aangestuurd en van kritisch commen-
taar voorzien door begeleider Hans van Lunteren.

Getraind worden:

1 Het ontvangende oog: het formeel leren kijken. Wat zie je nou eigenlijk (los van
elke interpretatie)

2 Het onderzoekende oog: Waar zou het (kunst)werk over kunnen gaan? Wat is de
inhoud van dit werk?

3 Het kritische oog: als de vorm is verkend en er een vermoeden is van een inhoud
dan dringt de vraag zich op of het werk kwalitatief sterk in beeld is gebracht.

Is de uitvoering van het beeld helder? Zijn de verhoudingen scherp? Is het materiaal-
gebruik adequaat? Zijn de delen met elkaar in dialoog gebracht? Zit er geen ruis in
het werk?

Gevorderden kunnen tevens onderzoek doen naar hoe het werk zich verhoudt tot de
actualiteit in de beeldende kunst en welke positie het ten opzichte hiervan inneemt.
Deze trainingen vormen een basis voor een werkbeschuwing over vorm, inhoud en
kwaliteit van het beeldende werk van de deelnemers. Als de gesprekken tijdens de
kijktrainingen daartoe aanleiding geven zal er ook aandacht worden besteed aan het
werkproces, het werk in context en presentatievormen van het gemaakte werk.

Hans van Lunteren (1945) studeerde van 1963 tot 1968 aan de Koninklijke Academie
voor Kunst en Vormgeving te 's-Hertogenbosch. Hoewel hij ook vrij werk vervaardigt,
heeft hij zich in de loop der jaren steeds intensiever toegelegd op de toepassing van
kunst in de openbare ruimte. Vaak spelen zijn monumentale werken zich af op de
grens van sculptuur, architectuur en natuur. Het contemplatieve werk getuigt van een
zorgvuldige aandacht voor materiaal, schaal en juiste proportionering.

Hans van Lunteren voerde opdrachten uit voor gemeenten, instellingen en voor het Atelier van de Rijksbouwmeester. Hij is als docent verbonden aan ArtEZ Academie voor Beeldende Kunsten Zwolle.

Meer info: www.hansvanlunteren.nl

OP VISITE

→ Kunstschouw met Sabrina Lindemann

Aantal bijeenkomsten: 4

Data: 26 september; 17 oktober; 21 november; 5 december

Dag en tijden: maandagmiddag van 13.30 – 15.00 uur

Kosten: € 60,00 / Deelnemer gratis

(eventuele entree- en reiskosten zijn voor eigen rekening)

In een tijd waarin zwaar bezuinigd wordt op de kunsten en gemeenschappelijke waarden onder druk staan, gaan we op zoek naar vooruitstrevende mensen in de kunstwereld die de huidige ontwikkelingen als uitdaging zien en die met nieuwe vormen experimenteren. Hoe ziet de galerie van de toekomst eruit? Wil jij als kunstenaar een rol spelen in de maatschappij?

Gedurende vier middagen ontmoeten we mensen uit de kunstwereld die nadenken over hun vak en de ontwikkelingen van deze tijd. Hoe ziet in deze tijd jouw weg als kunstenaar na de academie eruit? Hoe bepaal jij je plek in dit divers krachtenveld?

Mogelijke bezoekadressen: Hoop, Liefhertje en de Grote Witte Reus, Badgast, Galerie West, Heden, Masteropleiding Inside KABK, Toneelgroep de Appel e.a.

Sabrina Lindemann (1967) is Duitse van origine en woont en werkt sinds 1991 in Nederland. Na een studie grafische vormgeving kwam zij door een studenten-uitwisseling naar Den Haag waar zij van 1991 tot 1994 aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten vrije grafiek en in de tweede fase autonome vormgeving studeerde. Al vroeg na haar studie legde zij zich toe op het uitvoeren van op locaties gerichte kunstprojecten. Sabrina Lindemann is initiatiefnemer en (samen met Annechien Meier) projectleider van mobiel projectbureau OpTrek. OpTrek organiseert kunstprojecten in de Haagse wijk Transvaal met het doel de sociale en ruimtelijke veranderingen in deze herstructureringswijk zichtbaar te maken en het politieke beleid hier achter te onderzoeken. OpTrek gaat 'voor de sloop uit' met een mobiel kantoor in opeenvolgende tijdelijke locaties. Met haar activiteiten wil zij een bijdrage leveren aan de algemene discussie over de toekomstige ontwikkeling van de stedelijke ruimte en de vraag of kunstenaars in deze situatie een positie kunnen innemen.

Meer info: www.optrektransvaal.nl

14

15

dinsdag

VRIJ ACADEMISCH: PRAKTIJK & TECHNIEK

OCHTENDPROGRAMMA

→ Workshop 2D met Vittorio Roerade: WAARNEMING II

Aantal bijeenkomsten: 14

Niveau: voor degenen die Waarneming I hebben gevolgd of vergelijkbaar niveau

Data: 13 september t/m 20 december (n.b. op 18 oktober is er geen les)

Dag en tijden: dinsdag van 9.30 – 12.30 uur

Kosten: € 350,00 / Deelnemer € 125,00

In het vervolg op de workshop *Waarneming* van het voorjaar, *Waarneming II*, zal Vittorio Roerade ingaan op het aanreiken van schilderkundige middelen en methoden om de eigen beeldtaal verder te ontwikkelen en zo ook het eigen werk meer verdieping te kunnen geven. Het verder ontwikkelen van eigen inhoud staat hierbij centraal. Waar de eerste cursus *Waarneming* zich voornamelijk bezighield met ideeontwikkeling en het aanreiken van mogelijk nuttige voorstudiemethoden, wil het vervolg op deze workshop, door middel van individuele opdrachten, het accent leggen op het aanboren en verdiepen van individuele beeldende kwaliteiten en hoe je inhoudelijke verdieping in het werk mogelijk en zichtbaar kunt maken.

Deze workshop behandelt het hele vormgevingsproces, van het eerste idee naar voorstudie(s) tot maximaal eindresultaat. Hierbij is het leren onderscheiden van eigen beeldende kwaliteiten een belangrijke leidraad.

Vittorio Roerade (1962) beschouwt zijn totale werk als een voortdurend onderzoek naar verbeelding waarin kunst en wetenschap onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Omdat hij zich graag bezighoudt met verschillende ontwikkelingslijnen, werkt Roerade in deelseries die vervolgens weer met elkaar verweven worden. Zijn meest recente werk uit de series 'veldwerken' en 'groeiwerken (*verwondering over het vreemde*)' is gebaseerd op wetenschappelijke theorieën, te weten 'Deep Simplicity' van John Gribbin en 'Web of Life' van Fritjof Capra. Naast wetenschappelijke elementen is ook het sprookjesachtige altijd aanwezig in Roerades werk. Zijn nieuwe schilderijen nodigen je uit om op reis te gaan in een oneindig universum, een bos met wonderlijke paddenstoelen, vlinders en bloemen. Onlangs is Roerade begonnen met driedimensionaal werk, een reeks bronzen beelden ('forces of nature, it's only human') waarin de menselijke figuur centraal staat, maar dieren nog steeds een grote rol spelen. Meer info: www.vittorioroerade.com

MIDDAGPROGRAMMA:→ **Workshop TIJD & BEWEGING – Niets duurt voort, behalve de verandering met Bram Vreven**

Aantal bijeenkomsten: 6

Maximaal aantal deelnemers: 12

Data: 20 & 27 september; 4, 11 & 25 oktober; 1 november

Dag en tijden: dinsdag van 13.30 – 16.30 uur

Kosten: € 200,00 / Deelnemer € 90,00

Niets duurt voort, behalve de verandering (Heraclitus, +/- 500 V.C.)

Bram Vreven: Tijd en beweging hebben altijd al een belangrijke rol gespeeld in de beeldende kunst. Door de eeuwen heen kwamen deze elementen vooral met suggestieve middelen tot uitdrukking. Sinds de komst van de film, performance, geluids-, video- en computerkunst werden tijd en beweging echter steeds vaker reële parameters die de kern van een werk kunnen uitmaken.

In de workshop onderzoeken we hoe tijd en beweging elkaar onderling beïnvloeden en hoe we die kunnen sturen of controleren. We ontleden een aantal bestaande werken uit mijn eigen oeuvre, waaronder de installatie SPIN die op Today's Art te zien zal zijn (23 & 24 september, Den Haag, een bezoek aan het festival is deel van de workshop). Vervolgens kijken we hoe een aantal andere kunstenaars van uiteenlopende disciplines met tijd en beweging omgaan. Daarnaast gaan we op zoek naar de beste vorm om specifieke ideeën van de deelnemers zelf in een werk om te zetten. We bekijken de inhoudelijke en technische aspecten en trachten de essentie van het idee met eenvoudige middelen om te zetten in een schets, een prototype of een testopstelling. Tot slot stippelen we mogelijke routes uit om tot een definitieve uitvoering te komen, zodat de deelnemer ook na de workshop een houvast heeft bij de realisatie van zijn ideeën.

Bram Vreven (1973) In 1998 besluit Bram Vreven zijn jazz- en sonologiestudies te beëindigen en zich toe te leggen op het bouwen van klankinstallaties, waarin hij akoestisch en elektronisch geluid tegen elkaar afzet. Van meet af aan spelen de visuele aspecten van zijn werk echter een even belangrijke rol als het geluid. Geleidelijk aan krijgt ook de stilte een plek in zijn oeuvre. Hij maakt installaties die soms heftig bewegen, maar daarbij geen of nauwelijks geluid produceren. De stille beweging vormt uiteindelijk een van de leidmotieven in zijn werk. Tussen 2004 en 2008 creëerde Vreven de installatieserie *vloei – flow*, waarin met water gevulde buizen en dubbele glasplaten op uiteenlopende manieren in beweging worden gezet. De golven en stromingen die daarbij ontstaan, volgen nauwkeurig uitgestippelde bewegingspatronen of choreografieën. De integrale *vloei – flow* serie was o.a. te zien in het Muziekgebouw aan 't IJ (Amsterdam), Today's Art (Den Haag), Kunstencentrum Buda (Kortrijk) en de Verbeke Foundation (Kemzeke).

16

- 17 Het recente tweeluik SPIN be vraagt de relatie tussen het actuele en het virtuele. Het eerste luik lijkt generatieve computeranimaties op een rij beeldschermen te vertonen. In het tweede luik wordt echter duidelijk dat het om live gefilmde weergaves van een aantal nauwkeurig gecontroleerde kinetische objecten gaat. De installatie werd voor het eerst aan het publiek getoond in het Almost Cinema Festival (Kunstencentrum Vooruit, Gent), gevolgd door presentaties in TAG (Den Haag) en het Club Transmediale Festival (Berlijn). In September 2011 zal het werk deel uitmaken van het Today's Art Festival (Den Haag).

Naast diverse solopresentaties in Nederland en België, nam Vreven deel aan groepstentoonstellingen in onder andere het Festival van Vlaanderen (Brussel), Lille 2004 (Lille), NICC (Antwerpen), De Brakke Grond en het Consortium (Amsterdam), Kunstencentrum Vooruit (Gent), Kunstencentrum STUK (Leuven), Audioframes (Kortrijk), het Ultima Festival (Oslo) en het CAC (Vilnius).

woensdag

18

ALGEMENE BEGELEIDING & WORKSHOPS

→ Algemene begeleiding op woensdag

(10.00 – 12.30 uur & 13.30 – 16.00 uur)

Klaus Baumgärtner (AV), alleen in de ochtend: 7 & 21 september; 5 & 26 oktober; 9 & 23 november; 7 december

Gerard Holthuis (AV), alleen in de ochtend: 14 & 28 september; 12 oktober; 2, 16 & 30 november, 14 december

Ingrid Mol (3D): 7 september t/m 21 december

Mark van Overeem (2D): 7 & 21 september; 5 & 19 oktober; 2, 16 & 30 november; 7 & 21 december

→ Technische begeleiding keramiek met Theo van der Meer

Dag en tijden: 2-de en de 4-de woensdag van de maand van 13.30 tot 16.00 uur.

Door jarenlange praktijkervaring heeft Theo van der Meer een enorme kennis opgebouwd over het maken van beelden en keramiek. Het zoeken naar oplossingen voor ogenschijnlijk onoplosbare problemen binnen een beeld, zijn voor hem een interessante professionele uitdaging. Zo bouwt hij soms de meest vreemde constructies of hij doet dagenlang studies naar bezinksels van bepaalde stoffen om het gewenste resultaat te bereiken.

Theo zal twee keer per maand een halve dag op de Vrije Academie komen en zal dan inhaken op vragen van de deelnemers. Meer info op: www.struktuur68.nl

Theo van der Meer volgde zijn opleiding aan de Gerrit Rietveld Academie te Amsterdam aan de afdeling keramiek waar hij onder andere les kreeg van Henk Trumpie en Jan van der Vaart. Sinds 1989 werkt hij bij Struktuur 68, atelier voor monumentale keramiek, te Den Haag. Tevens was hij technisch begeleider op de afdeling keramiek van de Gerrit Rietveld Academie. Struktuur 68 voert keramische opdrachten uit voor beeldende kunstenaars zoals Karel Appel, Anne Wenzel, Hans van Bentem en vele anderen.

19 WORKSHOPS

→ Workshop FOTOGRAFIE met Klaus Baumgärtner

Aantal bijeenkomsten: 7

Data: 7 & 21 september; 5 & 26 oktober; 9 & 23 november; 7 december

Dag en tijden: woensdagmiddag van 13.30 – 16.00 uur

Kosten: € 275,00 / Deelnemer € 90,00

Het werk van de student bepaalt het curriculum. Deze workshop is voor deelnemers van de fotografieworkshop 2010 als vervolg zinvol, maar ook voor nieuw geïnteresseerden. De workshop is bedoeld voor beeldend kunstenaars die het medium fotografie gebruiken. Klaus Baumgärtner: "Mijn stelling is nog steeds dat goede foto's door beeldend kunstenaars worden gemaakt en niet door fotografen. Deze workshop is geen workshop om puur fotografische technieken te leren of te verbeteren. Er wordt geprobeerd te leren, de kwaliteit van autonome fotografische beelden te 'lezen' en te verbeteren. In individuele gesprekken, maar ook in groepsverband, wordt het werk besproken. Hierbij komen alle aspecten aan de orde; inhoud, vorm, communicatieve elementen, uitvoering en presentatie."

Ter afsluiting van de workshop is er een eindpresentatie gepland. De vorm van deze presentatie wordt in de loop van de workshop besproken. Het is vanzelfsprekend dat er wilskracht en noodzaak bij de deelnemers aanwezig moet zijn om nieuw werk te maken. Analoge (een doka) en digitale middelen staan ter beschikking. Elke eerste woensdag van de maand zal er assistentie zijn in de doka.

→ Workshop FILM met Gerard Holthuis

Werken met bewegend beeld - van idee tot vertoonbaar project

Aantal bijeenkomsten: 7

Data: 14 & 28 september; 12 oktober; 2, 16 & 30 november; 14 december

Dag en tijden: woensdagmiddag van 13.30 – 16.00 uur

Kosten: € 275,00 / Deelnemer € 90,00

In de workshop Film *Werken met bewegend beeld* worden alle aspecten behandeld die zich voordoen bij het maken van een korte film of een eenvoudige video-installatie. Het hele proces van idee-ontwikkeling, concept, organisatie, techniek, uitvoering en presentatie komt aan bod. Individuele en gemeenschappelijke werkbespreking en reflectie zijn belangrijke onderdelen van de workshop. Verwacht wordt dat de deelnemers eigen opname apparatuur tot hun beschikking hebben; op de academie zelf zijn een aantal gemakkelijk te bedienen eenvoudige moderne camera's beschikbaar, maar uitsluitend voor intern gebruik tijdens workshopuren.

donderdag

20

ALGEMENE BEGELEIDING & KICK-OFF

→ Algemene begeleiding op donderdag

(10.00 – 12.30 uur & 13.30 – 16.00 uur)

Marcus Graf (AV): 8 & 22 september; 6 & 20 oktober; 3 & 17 november; 1 & 15 december

Elsa Hartjesveld (2D): 15 & 29 september; 13 & 27 oktober; 10 & 24 november;

1 & 15 december

Tanja Smeets (3D): 8 september t/m 22 december

Rob Steenhorst (AV): 15 & 29 september; 13 & 27 oktober; 10 & 24 november;

8 & 22 december

Marijke Verhoef (grafiek): 8 september t/m 22 december

KICK-OFF OP DONDERDAG (10.00 – 16.00 UUR)

In het Kick-Off programma wordt een kunstenaar uitgenodigd voor het geven van een speciale experimentele workshop. Op basis van de eigen kunstenaarspraktijk vindt er uitwisseling plaats tussen de gastkunstenaar en de deelnemer. Hierbij krijgt de gastkunstenaar de vrije hand in de invulling van het 4-daags programma. De Kick-Off is bedoeld als een sterke impuls tot experiment, het vinden van een onverwacht perspectief met betrekking tot het eigen beeldend werk van deelnemers. De Kick-Off is ook toegankelijk voor niet-deelnemers. Het programma biedt zo een uitgelezen mogelijkheid voor uitwisseling en/of introductie voor externe kunstenaars of studenten.

De uitgenodigde KICK-OFF kunstenaar in het najaar van 2011 is Rachel Bacon.

→ Kick Off

3D met Rachel Bacon

Aantal bijeenkomsten: 4

Data: 13 oktober, 3 & 10 november & 1 december

Dag en tijden: donderdagen 10.00 – 16.00 uur

Kosten: € 150,00 / Deelnemer € 50,00

Rachel Bacon: In mijn werk houd ik me bezig met vraagstukken op het gebied van culturele en psychologische ontworteling waarbij onderwerpen als migratie, verlies, identiteit en de vluchtige, fragiele aard van de materiële wereld aan de orde komen. Het uitgangspunt is vaak een specifieke omgeving en een dialoog met de gebruikers of bewoners ervan. Meestal resulteert dit in sculpturale installaties, maar de werken kunnen ook film en tekeningen bevatten. Voor mijn meest recente werk heb ik

21 papieren modellen gemaakt, geïnspireerd door de raakvlakken van natuurlijke met stedelijke landschappen. Het werk toont niet alleen betrokkenheid met de samenleving, maar maakt er deel van uit en is, in essentie, concreet waardoor het de kijker de mogelijkheid biedt een esthetische en conceptuele ervaring te ondergaan. Het bewustzijn van de vergankelijkheid en kwetsbaarheid van de materiële wereld wordt uiteindelijk vertaald in autonome kunstwerken die processen van louter lokale of gemeenschappelijke aard overstijgen.

Rachel Bacon (1966) studeerde in 1990 af aan de afdeling beeldende kunst van het Pratt Institute in haar geboorteplaats New York City, VS en vertrok daarna naar Nederland. Bacon kreeg subsidies van het Fonds BKVB en realiseerde een aantal kunstopdrachten in de openbare ruimte in Nederland en New York City. Zij exposeerde onder andere in het Brno House of Arts in Brno, Tsechië (One on One), Scheltema Actuele Kunst in Leiden (Float), Lönnström Museum of Art in Rauma, Finland (Common Ground) en de Lower Manhattan Cultural Council in New York City, VS (Floating World). Bacon werkte vaak als artist-in-residence, bijvoorbeeld bij de Lower Manhattan Cultural Council op Governors Island, NYC, VS in lente en zomer 2010. Vanaf 2002 woont Bacon in Den Haag waar zij ook lesgeeft aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten. Meer info: www.rachelbacon.com

ALGEMENE BEGELEIDING:

Klaus Baumgärtner (1948) studeerde aan de Kunstgewerbeschule in Basel, Zwitserland, waar hij zich specialiseerde in schilderen, grafisch ontwerp en animatiefilm. Na zijn opleiding maakte hij diverse 16mm films samen met de Zwitserse filmmaker Werner von Mutzenbercher. Later ging Baumgärtner natuurlijke materialen gebruiken die hij met een minimale aanpassing van de oorspronkelijke vorm transformeerde tot kleine kunstobjecten en sculpturen. Tegenwoordig werkt hij ook met fotografie. Alledaagse dingen krijgen in Baumgärtners foto's een nieuwe betekenis en zetten aan om verder te denken, te fantaseren en te dromen.

Het werk van Klaus Baumgärtner is vertegenwoordigd in galerieën en musea in Zwitserland, Duitsland, België en Nederland. Zijn boekconcepten en -ontwerpen voor o.a. Louise Bourgeois, James Turrell, Alex Katz, Eric Fischl, Herzog & De Meuron en Enzo Cucchi werden bekroond met prijzen voor 'Best Dutch Book Design' en werden tentoongesteld in het MOMA in New York. Baumgärtner is docent aan de KABK te Den Haag. Meer info: www.klausbaumgartner.com

Marcus Graf (1974) is van huis uit componist met een passie voor wiskunde en digitale media. Hij studeerde Sonologie aan het Koninklijk Conservatorium en Muziektechnologie aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Als componist schreef hij muziek voor film, theater, web en televisie. Met de opkomst van het internet midden jaren 90 breidde hij zijn medium uit naar netArt en software kunst. Werkend in omgevingen als Flash, AfterEffects, Processing en Max/MSP ontdekte hij nieuwe methodes om de vaste

tijdslijn van muziek te doorbreken. Hierdoor begaf hij zich ook op het gebied van elektronica en creëerde diverse interactieve installaties, die te zien waren op o.a. Today'sArt en STRP.

In 2009-2011 behaalde hij zijn MA aan de interfaculteit ArtScience met een onderzoek naar het creëren van een artificiële kunstenaar. Marcus Graf werkt als autonoom kunstenaar, leidt het onderzoekslaboratorium Cod3L4b en doceert programmeren aan de interfaculteit ArtScience. Tevens werkt hij veel op het gebied van moderne dans als audiovisuele performer.

Meer info: www.marcusgraf.com

Elsa Hartjesveld (1965) volgde van 1987 tot 1992 haar opleiding aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Zij ontving in 1994 de Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst en de Buning Brongers Prijs. Aan haar schilderijen en ruimtelijk werk liggen persoonlijke ervaringen en herinneringen ten grondslag. Regelmatig terugkerende thema's zijn verlatenheid, kwetsbaarheid en verlies. Vanaf 2004 concentreert zij zich op het portret. Het eerste portret uit een nog altijd aan-groeiende reeks is een schilderij van haar moeder ten voeten uit, dat zich inmiddels in de collectie van ING Bank bevindt.

Meer info: www.galerielutz.nl

Gerard Holthuis (1952) begon als beeldhouwer, maar wisselde die discipline in voor film op de Cine-Workshop van Frans Zwartjes op de Vrije Academie. Hij werkte daarna als editor, cameraman en productie leider. Hij doceerde film op de Academie voor Beeldende Vorming in Tilburg (1987-2001). In de jaren 90 was hij medeoprichter van Stichting Filmstad, een werkplaats voor experimentele filmmakers in Den Haag. In 1995 richtte hij Filmstad Producties op, een producent voor onafhankelijke experimentele films. Vanaf 1999 werkt hij voornamelijk aan zijn eigen films.

Meer info: www.filmstad.com

Ingrid Mol (1970) woont en werkt in Den Haag. Zij studeerde aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. In haar werk creëert Ingrid Mol personages die gestalte krijgen door de relatie tot hun omgeving. Zij maakt personages die twee- of driedimensionaal kunnen zijn maar die altijd een verhaal vertellen waarin realiteit en fictie met elkaar verweven worden. Het zijn vaak toegankelijke beelden of herkenbare situaties die je toch telkens weer op het verkeerde been zetten of in een nieuwe realiteit plaatsen.

Op Java ontstond het project *'De Grote Onbekende'* (2007); een verhaal over een kunstenaar die naar Indonesië werd gestuurd om de mogelijke vernieuwing van beelden in de publieke ruimte van Java te onderzoeken. Andere projecten: *'De Vogelclub'* ('kunst aan huis'-project in Ypenburg, 2007), de installatie *'Wachtend op Snijders komst'* ('De TRAGIEK', Kunstfort bij Vijfhuizen, 2007) en het beeld *'Een familiefoto'* (Woerden 2002) en recent in Oudewater de mini-opera *'Boven het land'* (2011).

Meer info: www.ingridmol.com

22

23 **Mark van Overeem** (1970) doorliep tussen 1991 en 1995 de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Mark van Overeem scheidt wonderbaarlijke visuele illusies. Zijn werk lijkt abstract, maar is dat werkelijk zo? Zien we een schilderij of een object dat ruimte inneemt? Waarom lijkt ieder werk meer monumentaal dan zijn bescheiden afmeting doet suggereren? Eind 1995 kreeg hij de Zuid-Hollandse Beeldende Kunstprijs voor Academie-verlaters toegekend. Hij exposeerde in Seasons Galleries te Den Haag en Galerie Wit te Wageningen. Zijn werk is opgenomen in meerdere bedrijfscollecties waaronder ABP, Houthoff Buruma en Akzo Nobel Art Foundation. Zijn werk is gepresenteerd op Art Amsterdam (2001) (2008), Art Rotterdam (2002) en Liste Köln (2007). Meer info: www.markvanovereem.nl

Tanja Smeets (1963) ontwikkelt in haar werk organische structuren die zowel binnen als buiten door wanden heen kunnen sijpelen, infiltreren en in de huid van hun omgeving kruipen. Een knoopsel van rode linzen in panty's kruipt over het plafond in de centrale hal van het DSM hoofdkantoor (Heerlen 2008). Soms verweeft een beeld in de openbare ruimte zich zover met de architectuur dat gedeeltes uit die omgeving weer opgenomen worden in het werk. In een nieuwbouwwijk in Woerden worden de bakstenen uit de muren opgenomen in structuren van keramiek die uit de wand lijken te vloeien (Woerden 2009). Zij kiest voor materialen die opvallen door hun vorm, structuur of kleur. Door materialen die oorspronkelijk voor totaal andere doeleinden worden gebruikt (afstandhouders uit de betonindustrie, schuimstrengen, linzen en lepels) te knopen, te stapelen of tot draden te knippen, transformeert het materiaal en zo ontstaat een intrigerend beeld. Op plaatsen waar de beelden niet helemaal thuishoren veroorzaken de sculpturen een combinatie van ontwrichting en schoonheid. Deze frictie tussen een vanzelfsprekende aanwezigheid en onderhuids gevaar speelt een belangrijke rol in het werk.

Meer info: www.tanjasmeets.nl

Rob Steenhorst (1952) volgde de opleiding Grafische Vormgeving (typografie en illustratie) aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam maar is als beeldend kunstenaar autodidact. Het hoofdmotief in zijn werk wordt gevormd door figuren in 'scènes' die een klein 'verhaaltje' met grote reikwijdte vertellen. Deze 'scènes' worden geregisseerd met 3D en 2D digitale technieken. De schilderkunstige uitvoering van de scènes is inmiddels vervangen door P(pigment) inkjet prints op groot formaat.

Meer info: www.robsteenhorst.nl

Marijke Verhoef (1946) studeerde aan de Academie voor Industriële Vormgeving te Eindhoven en aan de Vrije Academie in Den Haag. Als beeldend kunstenaar is zij werkzaam in diverse disciplines: schilderen, tekenen, grafiek en werk in opdracht. Haar werk is opgenomen in verschillende collecties in binnen- en buitenland. In 1992 werd haar werk bekroond met de Jacob Hartogprijs. De laatste jaren maakt ze naast monumentale grafiek ook werk waarin fotografie geïntegreerd is.

Meer info: www.marijkeverhoef.nl

vrijdag

24

REFLECTIE

STUDIUM GENERALE

→ Najaar 2011 / Poëzie en Beeldende Kunst

Het Studium Generale van de Vrije Academie Werkplaats voor Beeldende Kunsten Den Haag organiseert onder meer lezingen, discussies, presentaties op het gebied van wetenschap, kunst en cultuur. In de programmering wordt een grote diversiteit aan onderwerpen nagestreefd.

Het Studium Generale is in eerste instantie bedoeld voor gebruikers van de Vrije Academie, maar ook andere belangstellenden zijn van harte welkom.

Samenstelling en coördinatie: *Felix Villanueva*

Toegang: gratis

Raadpleeg voor meer informatie de website van de Vrije Academie:
www.vrijeacademie.org

→ Nieuwe Oogst

Vrijdag 30 september 14.00 uur

Presentaties van en gesprekken met:

Peter van der Es, Emma van der Put en Rik Smits

Ieder jaar studeert een groot aantal kunststudenten af aan de bachelor- en masteropleidingen van de landelijke kunstacademies. Slechts een kleine groep academieverlaters maakt kans om een succesvolle plaats te verwerven in de professionele kunstwereld. Een combinatie van talent, gedrevenheid en geluk ligt daaraan ten grondslag. Drie talentvolle kunststudenten, **Peter van der Es, Emma van der Put** en **Rik Smits** rondden in 2010 hun kunstopleidingen af in Arnhem, Den Bosch en Den Haag. Hoe is het hun in het eerste jaar van hun zelfstandig kunstenaarschap vergaan? Welke verwachtingen hebben zij van hun beroepspraktijk?

De drie kunstenaars geven presentaties van hun werk en gaan aansluitend in gesprek met **Felix Villanueva** hoofd DNA/Postacademische Ateliers van de Vrije Academie Den Haag.

25 → Paul Celan Dichtregels na Auschwitz

Vrijdag 28 oktober 14.00 uur

Lezing door *Ton Naaijens*

(In het kader van de tentoonstelling *Tracing Martin Heidegger's hut and Paul Celan's clouds* van Joseph Semah van 5 november t/m 31 december 2011 in GEMAK)

Paul Celan, een van de grootste dichters van de twintigste eeuw, werd onder de naam Paul Antschel op 23 november 1920 geboren in Czernowitz, de toenmalige hoofdstad van Boekovina, een historische regio in het westen van het huidige Oekraïne en het noorden van Roemenië. Celan, zoon van Duitssprekende joodse ouders, werd joods opgevoed, maar volgde onderwijs op Duits christelijke scholen. In zijn jeugd werd hij geconfronteerd met het Roemeens antisemitisme, de erop volgende Russische bezetting en de verschrikkingen van de Duitse concentratiekampen.

In 1942 werden Celans ouders door de Duitse bezetter naar een werkkamp gedeporteerd en daar vermoord. Celan overleefde de Holocaust en vluchtte na de oorlog vanuit Rusland via Roemenië en Oostenrijk naar Parijs, waar hij zijn indrukwekkende oeuvre tot stand bracht. Hoofdthema in Celans werk is de diepgaande breuk die de Holocaust heeft aangebracht in de werkelijkheidsbeleving van de mens. Zijn gedichten geven een indrukwekkend antwoord op de uitspraak van de Duitse filosoof Theodor Adorno dat er na Auschwitz geen gedichten meer mogelijk zijn. Paul Celan is een veelbesproken dichter, wiens poëzie tot op de dag van vandaag voor velen een inspiratiebron vormt, onder anderen voor de filosoof Jacques Derrida, de schrijver Paul Auster, de architect Daniël Libeskind en de kunstenaars Anselm Kiefer en Joseph Semah.

Ton Naaijens is hoogleraar Duitse letterkunde en Vertaalwetenschap aan de Universiteit Utrecht en directeur van het aldaar gevestigde Expertisecentrum Literair Vertalen. Hij schrijft vooral over poëzie en de vele aspecten van het vertalen. Hij vertaalde werk van Robert Musil en Paul Celan in het Nederlands. Naaijens is redacteur van *Armada, tijdschrift voor wereldliteratuur* en van *Filter, tijdschrift over vertalen*.

Gesprek tussen Awee Prins en Joseph Semah over de ontmoeting tussen Paul Celan en Martin Heidegger in Todtnauberg.

De filosoof **Awee Prins**, deskundige in het denken van Martin Heidegger, voert een openbaar gesprek met de kunstenaar **Joseph Semah**. Centraal thema is de problematische verhouding tussen Paul Celan en de Duitse filosoof Martin Heidegger die enige tijd met het nationaal-socialisme sympathiseerde. Op 25 juli 1967 bezocht Celan Heidegger in diens beroemde berghut in Todtnauberg in Duitsland. Naar aanleiding van deze ontmoeting schreef Celan het raadselachtige gedicht 'Todtnauberg'. De veelbesproken ontmoeting tussen de dichter en de filosoof vormde voor Joseph Semah een inspiratiebron voor de vervaardiging van een indrukwekkende reeks kunstwerken.

Awee Prins studeerde filosofie aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam en de Universiteit van Amsterdam. Hij publiceerde veel over het denken van Martin Heidegger. Tevens beweegt zijn onderzoek zich op het snijvlak van filosofie en kunst. Sinds 1985 is hij werkzaam aan de Faculteit der Wijsbegeerte van de Erasmus Universiteit waar hij fenomenologie, hermeneutiek en filosofie & kunst doceert. In 2006 ontving hij de Onderwijsprijs van de Erasmus Universiteit. In 2007 promoveerde hij aan dezelfde universiteit met zijn proefschrift getiteld *Uit Verveling*. Awee Prins is tevens begeleider bij DNA/Postacademische Ateliers van de Vrije Academie Den Haag.

Joseph Semah is een Israëliisch-Nederlandse kunstenaar die sinds 1981 in Amsterdam woont en werkt. Hij werd geboren in Irak (Bagdad, 1948). Vanaf 1950 groeide hij op in Tel Aviv. Hij studeerde elektronica en filosofie aan de universiteit van Tel Aviv. Rond 1973 kwam hij naar Europa en woonde in Londen, Berlijn en Parijs. Sinds 1976 is hij werkzaam als kunstenaar. Werken van Joseph Semah zijn vertegenwoordigd in Nederlandse en buitenlandse museale, openbare en privécollecties. De achtergrond van Semahs kunst wordt bepaald door de vraag naar identiteit. Leven in ballingschap betekent zowel vrijheid als ook de pijnlijke herinnering aan een sociale structuur, waar men deel van uitmaakte (ook dit als metafoor, die Semah op de kunstwereld projecteert). Spinoza en Celan zijn twee centrale figuren in de ideeënwereld van Semah. Joseph Semah is tevens begeleider bij DNA/Postacademische Ateliers van de Vrije Academie Den Haag.

→ Concrete en visuele poëzie in Nederland en Vlaanderen

Vrijdag 25 november 14.00 uur

Lezing door *Humphrey Ottenhof*

Van 1963 tot in de jaren 80 presenteerde een aantal dichters zich met concrete en visuele poëzie in Nederland en Vlaanderen. Zij deden dat met de voortvarendheid van een jonge generatie die grenzen wil slechten. Van hen mocht het onderscheid tussen de kunsten vervallen, in het bijzonder die tussen dichtkunst enerzijds en beeldende kunst, muziek en theater anderzijds. Voor hen waren taal en teken gelijk en zij beriepen zich bij dat standpunt op voorvaderen van de klassieke oudheid tot de avant-garde van de twintigste eeuw. Hans Clavin, Herman Damen, Pier van Dijk, Mark Insingel, Robert Joseph, Ton Luiting, Peter Meijboom, Maarten Mourik, Nahl Nucha, G.J. de Rook, Paul de Vree, Herman de Vries en Frans Vanderlinde komen slechts in de marge van de literatuurgeschiedenis voor. Hoe komt het dat hen zo'n marginale beeldvorming ten deel is gevallen terwijl hun initiatieven alle aanleiding boden voor meer respons en dientengevolge ook voor meer bekendheid?

Gesprek tussen Humphrey Ottenhof en Gerrit Jan de Rook

26

27 **Humphrey Ottenhof** studeerde Nederlands. Begonnen als dichter ontwikkelde hij zich tot auteur van artikelen en literair proza. Hij werkt als docent bedrijfscommunicatie aan de Hogeschool Arnhem/Nijmegen en geeft zelfstandig trainingen in communicatieve vaardigheden voor diverse doelgroepen. In 2005 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen op een proefschrift over concrete en visuele poëzie in Nederland en Vlaanderen.

Gerrit Jan de Rook is kunstcriticus en freelance tentoonstellingsmaker. Daarnaast is hij actief als beeldend kunstenaar. Van 1975 tot 1977 hield hij zich vooral bezig met kunstenaarsboeken, stempelkunst en mail art. In de periode 1973-1976 organiseerde hij een twintigtal exposities van visuele poëzie in Nederland en België. Zijn meest recente activiteiten zijn onder meer de samenstelling en realisering van de tentoonstelling en catalogus van *Een Haags drukkersleven, Van Delta naar De Dageraad* voor Heden in Den Haag (2009) en de publicatie van het artikel *Ulises Carrión van Other Books and So* in Metropolis M (oktober/november 2010). Onder de titel *Does the branch know there is a trunk?* organiseerde het Chinese European Art Centre (CEAC) in Xiamen, China in januari 2011 een solotentoonstelling van Gerrit Jan de Rook.

→ Not at all what one is used to:

Leven en tijd van Isabella Gardner

Vrijdag 16 december 14.00 uur

Lezing door *Marian Janssen*

Isabella Gardner (1915-1981) was een telg uit een van de zeer oude, meest vooraanstaande families van de Verenigde Staten. Na een carrière als comédienne, legde zij zich toe op poëzie en werd zij geprezen door dichters als Wallace Stevens, William Carlos Williams en Sylvia Plath. Gardner kende iedereen in de literaire wereld, van T.S. Eliot, die een studiegenoot was van haar vader aan Harvard, tot de Beatdichter Allen Ginsberg. Met velen van hen had zij openhartige briefwisselingen die een rijk geschaafd beeld geven van het contemporaine literair-culturele milieu. Gardner vond echter veel teleurstelling op haar weg. Zo ging drie keer de prestigieuze National Book Award en één keer de Pulitzer Prize net aan haar neus voorbij. Na vier mislukte huwelijken, met als laatste dat met haar grote liefde, de zuidelijke schrijver Allen Tate die haar in de steek liet voor een non, verhuisde Gardner in 1966 naar het Chelsea Hotel in New York, favoriete plek van Jan Cremer en Henk Hofland, toentertijd the place to be in de internationale kunst-, cultuur- en popscene. Al spoedig stond Gardner bekend als *The Queen of the Chelsea*. Zij was daar dichtbij haar zoon Daniel Seymour, een veelbelovend fotograaf en filmer, die meewerkte aan de beruchte *Cocksucker Blues* film over de Stones, en - met John Lennon - aan Yoko Ono's *The Fly*; en Gardner was daar dichtbij haar dochter Rose Van Kirk, een geliefde van de Beatdichter Gregory Corso. Met beide kinderen liep het slecht af: Daniel raakte verslaafd aan de heroïne en werd vermoord; Rose werd in elkaar geslagen en met zwaar hersenletsel opgenomen in een inrichting, waar ze de rest van haar leven sleet.

Gesprek tussen Kees 't Hart en Marian Janssen

28

Marian Janssen is amerikanist en werkzaam als hoofd van het International Office van de Radboud Universiteit Nijmegen. Janssen promoveerde op een studie van het invloedrijke literaire tijdschrift *The Kenyon Review* (1939-1970), waarin Isabella Gardner haar gedichten publiceerde. Janssens dissertatie werd in boekvorm uitgebracht door Louisiana State University Press. In 2011 verscheen van haar hand *Not at All What One Is Used To: The Life and Times of Isabella Gardner*, dat zowel in de Verenigde Staten als in Nederland lovende kritieken kreeg.

Kees 't Hart debuteerde in 1988 als prozaschrijver met de bundel *Vitrines*. In de jaren daarna verschenen met name romans, maar ook twee dichtbundels: *Kinderen die leren lezen* (1998, bekroond met de Ida Gerhardt Poëzieprijs) en *Ik weet nu alles weer* (2008). Verder publiceerde 't Hart een reportage over FC Heerenveen (*Het mooiste leven...*) en talloze essays en kritieken. Zijn roman *De revue* (1998) werd genomineerd voor de Libris Literatuur Prijs en werd bekroond met de Multatuliprijs; de roman *Ter navolging* (2004) stond op de shortlist van de AKO Literatuurprijs. In de VS verscheen zijn *The Road to Camden*, een lang gedicht over Walt Whitman. Kees 't Hart schrijft recensies voor De Groene Amsterdammer.

GESPREK VAN DE MAAND

Tweede vrijdag van de maand vanaf september 2011, tussen 14.00 en 16.00 uur, tenzij anders vermeld

Op de huid van de actualiteit presenteert de Vrije Academie iedere maand, van september t/m december, een Gesprek van de maand met een bijzondere gast over een uitzonderlijke tentoonstelling, een spraakmakend kunstproject of een prangende cultureel-politiek kwestie. De gasten kunnen kunstenaars, curatoren, beleidsmakers, publicisten of politici zijn. Meer informatie over de gast en het Gesprek van de maand wordt kort voor de desbetreffende datum bekend gemaakt via persbericht en de Nieuwsbrief van de Vrije Academie.

Redactie: NRC Handelsblad journalist en gespreksleider Pieter van Os en Marie Jeanne de Rooij.

Gesprek van de maand data:

- zaterdag 10 september (*uitzondering: zaterdag in plaats van vrijdag*)
- vrijdag 14 oktober
- vrijdag 11 november
- vrijdag 9 december

29 **PRESENTATIES & LEZINGEN**

Gemiddeld tweemaal per maand op vrijdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur, tenzij anders vermeld.

PRESENTATIES

Tweewekelijks worden op de vrijdag presentaties gegeven door genodigden over eigen werk, inspiratiebronnen, of over een hun na aan het kunsthart liggend onderwerp.

Op de agenda staat al een reeks van drie lezingen met als titel: *Gebonden vrijheid. Mecenaat en kunstenaarschap van de Oudheid tot nu* door cultuurhistoricus Rob Hartmans naar aanleiding van dwingende actualiteit over kunstfinanciering en kunstbeleving in Nederland. Deze bijeenkomsten zijn gepland van 14.00 tot 16.00 uur op:

- vrijdag 7 oktober
- vrijdag 21 oktober
- vrijdag 4 november

Toegang gratis!

Actuele informatie over het vrijdagprogramma is te vinden op onze website en in onze maandelijksse nieuwsbrief. Je kunt je aanmelden voor een (gratis) abonnement op de nieuwsbrief via: www.vrijeacademie.org/nieuwsbrief

MASTERCLASS→ **PORTRET** door Philip Akkerman

Aantal bijeenkomsten: 4

Maximaal aantal deelnemers: 15

Niveau: enkele jaren schilderervaring

Data en tijden: maandag 17 oktober, 10.00 – 16.00 uur

maandagen 24 & 31 oktober en 7 november: 13.30 – 16.00 uur.

Kosten: € 250,00 / Deelnemer € 75,00

In zijn masterclass zal Philip Akkerman zijn kennis van de schildertechniek delen met de studenten (deelnemers). Vijfentwintig jaren zelfstudie wordt in een dag en vier middagen overgedragen. Akkerman zal in de lessen een schilderij op paneel maken. De studenten, die elk ook een paneel tot hun beschikking krijgen, dienen de oude meester na te volgen. Er wordt van de studenten tijdens deze cursus geen creativiteit verwacht. Daarentegen zal er wel gedebatteerd worden over de positie van de (schilder)kunst in onze (post)moderne tijd. In een interview (www.initiartmagazine.com) zei Akkerman onlangs: *“How can painting be dead when I love it so much.”*

De deelnemer dient bij aanvang van de les in het lokaal aanwezig te zijn.

Philip Akkerman (Vaassen, 1957) woont en werkt in Den Haag en schildert sinds 1981 vrijwel uitsluitend zelfportretten. Hij onderzoekt verschillende schildertechnieken. In 30 jaar heeft hij een oeuvre opgebouwd van meer dan 6000 zelfportretten, waarvan ca. 3000 schilderijen. Hierbij hanteert hij verschillende stijlen, van serieus en ingetogen tot flamboyant en expressief en soms bijna abstract. Naast de beslissing van Philip Akkerman om alleen zelfportretten te schilderen, legt hij zich in de loop van de jaren steeds meer beperkingen op. Hij gebruikt voor zijn portretten slechts drie formaten (27x25 cm, 40x34 cm en 50x43 cm) en na een aantal ongerepte jaren schildert hij sinds 1985 zijn werken in olieverf en tempera op geprepareerde paneeltjes, volgens de techniek van oude meesters.

De schilder Akkerman kan zich, ondanks zijn eenzijdige onderwerpskeuze, onbeperkt te buiten gaan aan het componeren van vorm en kleur. Sinds het einde van de jaren '90 heeft hij de spiegel niet meer nodig; hij kent z'n gelaat inmiddels door en door en kan zichzelf op een steeds vrijere manier weergeven. Het is hem ook niet alleen om zijn eigen persoon te doen. Met de eindeloze weergave van zichzelf refereert hij aan thema's als tijdloosheid en mens-zijn. Zoals hij het zelf eens formuleerde: *“Langzaam maar zeker drijf ik de schilderstechniek in het nauw. [...] Ik moet zelfportretten blijven*

- 31 maken mijn hele leven lang, in voor- en tegenspoed. Ik geef mijn leven weer. In grote lijnen maken wij allemaal hetzelfde mee. Ik schilder een van de velen. Ik schilder dus iedereen.”

Door zich al meer dan 25 jaar consequent met een en hetzelfde onderwerp bezig te houden, neemt Akkerman een unieke positie in de kunstwereld in. Zijn zelfportretten zijn tentoongesteld in toonaangevende musea over de hele wereld en opgenomen in vele (internationale) collecties. In 2006 verscheen de catalogus Philip Akkerman - 2314 zelfportretten 1981-2005 met daarin een overzicht van al zijn geschilderde zelfportretten.

Philip Akkerman: *“... de schilder, de pluriformiteit en de verzamelaar. Deze drie hebben een lange en innige band met elkaar. [...] Toen ik dertig jaar geleden met het schilderen van zelfportretten begon, werd de schilderkunst door velen voor dood verklaard. Ikzelf had enorm veel zin om te schilderen. Dus ik kon me niet voorstellen dat de schilderkunst dood was en ik dacht: Wanneer gaat iets dood? Iets gaat dood als de krachten waardoor het tot leven kwam zijn uitgewerkt. De schilderkunst zoals ik die beoefen is ontstaan rond het einde van de Middeleeuwen en het begin van de Renaissance. De lijfeigene was een vrije burger geworden die onder tal van invloeden een brede kijk op de wereld kreeg. De ambachtsman die leefde van de opdrachten van adel en clerus, maakte zich langzaam maar zeker los van die opdrachtgevers om zijn eigen fantasieën en zijn eigen interpretatie van de wereld te gaan schilderen. Sinds die tijd zijn er onwaarschijnlijk veel schilderijen gemaakt. Geen twee individuen zijn gelijk en de kunst is vanaf toen van een ongehoorde pluriformiteit. Onze kunstgeschiedenis kenmerkt zich door voortdurende verandering, actie en reactie, schisma's, tegenstrijdigheden, crisis, chaos. En die nieuwe schilderijen van die vrije burgers werden gekocht door andere vrije burgers. Van de koopman tot de schoenmaker: overal hingen schilderijen aan de muur. De schilder, de verzamelaar en de pluriformiteit hebben dezelfde oorsprong. Ze zijn tegelijk ontstaan uit dezelfde beweging en ze zullen, ooit, samen ten onder gaan.”*

(uit: Openingswoord tentoonstelling 'Akkermania' - 9 april t/m 26 juni 2011, Kunsthal Rotterdam, 9 april 2011)

Meer informatie: www.philipakkerman.com

ARTISTS-IN-RESIDENCE

Een belangrijk onderdeel van de filosofie van de Vrije Academie is het bevorderen, onderzoeken en stimuleren van de interactieve, dynamische en inspirerende relaties tussen kunst en samenleving en het Artists-in-Residence programma sluit daar perfect op aan. De Vrije Academie nodigt kunstenaars uit binnen- en buitenland uit om binnen de academie aan een eigen project of onderzoek te werken. De inzet is de deelnemers de gelegenheid te geven om direct met de beroepspraktijk van aansprekende kunstenaars kennis te maken. De gastkunstenaar komt tot kennis- en informatieoverdracht

door het contact met deelnemers waarbij de praktijksituatie leidraad is. De Vrije Academie inspireert Artists-in-Residence en op hun beurt inspireren zij de deelnemers van de Vrije Academie.

32

Tijdens de zomermaanden zijn **James Geurts**, **Caterina Pecchioli** en **Piet Rogie** uitgenodigd als artists-in-residence. **James Geurts** (Australia) werkt in de zwarte studio aan nieuw werk geïnspireerd door oude en nieuwe filmtechnieken en apparatuur van vroeger en nu aanwezig in de academie. Tijdens de Open Dag op 25 juni geeft hij een preview van zijn research en zijn project in wording. Op zaterdag 3 september tijdens Museumnacht geeft Geurts een presentatie van zijn onderzoek in de Vrije Academie. A-I-R-periode: 3 juni t/m 30 juni 2011. Meer info over James Geurts: www.jamesgeurts.com

Caterina Pecchioli (Florence/Amsterdam), kunstenaar en kunsthistorica, werkt in de zwarte studio van de Vrije Academie samen met danseres Marie Goeminne aan een nieuw performance-dansproject, EXIT, dat de grenzen verkend tussen beeldende kunst en theater/dans. Pecchioli organiseert gedurende de A-I-R-periode een aantal previews; commentaar van deelnemers wordt in het researchproces meegenomen. A-I-R-periode: 10 juni/ t/m 5 juli 2011.

Op uitnodiging van GEMAK bezet choreograaf en performer **Piet Rogie** (1954) met zijn stichting Rogie CS de hele maand augustus de ruimte om te werken aan een nieuw dansstuk *'He who Travels/TRAVERSE'*. Hiertoe heeft hij zeer verschillende mensen uitgenodigd: Twee mede-creators: beeldcollectief LeopoldEmmen (een samenwerkingsverband van filmer Nanouk Leopold en beeldend kunstenaar Daan Emmen) en beeldend kunstenaar Karin Arink. Diverse performers van 11 tot 75 jaar doen mee. Operazangeres Maartje de Lint is fungeert als commentator en reisgids. Tijdens Museumnacht geeft Rogie een preview. A-I-R-periode: augustus 2011.

Om het artist-in-residence programma zo actueel mogelijk te houden wordt de informatie over nieuwe artist-in-residence projecten bekend gemaakt via de Nieuwsbrief en de website.

PRESENTATIERUIMTE

De Vrije Academie wil haar deelnemers alle kansen en mogelijkheden bieden om zich maximaal te kunnen ontplooiën als beeldend kunstenaar. Daarom worden inspirerende kunstenaars gevraagd om voor het *Kick-Off* programma vanuit verschillende disciplines hun expertise te delen met de deelnemers. Ook worden kunstenaars uitgenodigd om voor langere tijd als Artist-in-Residence te werken in de academie om hier een bijzonder eigen project te ontwikkelen en tegelijkertijd hun werkproces inzichtelijk te maken voor de deelnemers in de vorm van een gastdocentschap, work-

33 shop, performance, lezing of presentatie. De input en inspiratie die gastkunstenaars met zich meebrengen is essentieel voor een levendig discours over praktijk en theorie van het kunstenaarschap.

Naast het wordingsproces is ook aandacht voor het presenteren van het eigen werk van deelnemers onontbeerlijk want nadat een werk tot stand is gekomen in de relatieve veiligheid en rust van atelier of werkplaats wacht immers de buitenwereld om het gemaakte en de maker te beoordelen. Hoe presenteer je jezelf en je kunst? – dat kun je alleen maar leren door de praktijk van presenteren aan publiek. Tijdens HOOGTIJ, een periodieke rondgang langs verschillende Haagse galeries en tentoonstellingslocaties die altijd start in GEMAK, bieden wij vanwege de extra aandacht van publiek en de bijbehorende publiciteit onze deelnemers gelegenheid tot presenteren aan de buitenwereld. De presentatie is ook een mooie aanleiding voor een speciale werkbeschuwing met begeleiders, want een goed doordachte, serieuze presentatie is een uitgelezen moment om de voortgang van de persoonlijke ontwikkeling tegen het licht te houden en te evalueren. Om in aanmerking te komen voor selectie en deelname kunnen deelnemers zich aanmelden bij het secretariaat. Op basis van advies van de begeleiding wordt er een keuze gemaakt. Zie ook: www.hoogtij.net

PROJECTRUIMTE

De ontwikkeling van bijzondere projecten van (externe) kunstenaars kunnen worden gerealiseerd in de *Projectruimte*. Hier bieden wij kunstenaars de mogelijkheid om gedurende een vooraf afgesproken periode een bijzonder en excellent project in de Vrije Academie te ontwikkelen, liefst ook met een try-out of (voor)presentatie in de academie. De waarde van een uitwisseling van ideeën en gedachten tussen deelnemers en gast ligt hieraan ten grondslag. Dit geldt ook voor kunstenaars die voor bijvoorbeeld een opdracht of voor een nieuwe fase/experiment tijdelijk buiten het eigen atelier willen werken en gebruik willen maken van de faciliteiten, begeleiding en expertise van de Vrije Academie. Kunstenaars met een bijzonder plan of project en met ideeën over een buitengewone uitwisseling kunnen contact opnemen met de directeur via het secretariaat: 070 3638968, info@vrijeacademie.org Kosten projectruimte: zie pagina 41.

DNA

post-academische
ateliers

34

DNA is een post-academische werkplaats in het centrum van Den Haag. Het biedt getalenteerde startende kunstenaars de mogelijkheid zich gedurende maximaal twee jaar artistiek te ontwikkelen. Zij krijgen de beschikking over een eigen atelier en worden begeleid door gerenommeerde kunstenaars, curatoren en kunsttheoretici. Tevens hebben zij vrij toegang tot lezingen, presentaties en publieke gesprekken die in het kader van het Studium Generale worden georganiseerd. De nadruk ligt bij DNA op kritische begeleiding en op het stimuleren van artistieke zelfwerkzaamheid. Tevens wordt er aandacht geschonken aan het vertrouwd maken met personen en instellingen binnen de kunstwereld.

Naast individuele ateliers beschikt DNA over goed uitgeruste werkplaatsen voor algemeen gebruik, onder meer voor grafiek, digitaal printen, keramiek, hout- en metaalbewerking. Er is goede expertise aanwezig op het gebied van nieuwe media. In haar aannemingsbeleid hanteert DNA geen strikte leeftijdsgrens. Een voltooide kunstvooropleiding is gewenst maar niet vereist. Bij de ballotage wordt, naast de beeldende kwaliteit, gelet op attitude en betrokkenheid. Voor de periode september 2011 t/m augustus 2012 bedragen de kosten van het DNA-deelnemee € 3.200,00. Neem voor aanmelding contact op met het secretariaat: 070-3638968

DNA is een afdeling van de Vrije Academie Werkplaats voor Beeldende Kunsten Den Haag.

Hoofd/Head:

Felix Villanueva

Begeleiders/Tutors:

Eylem Aladogan, kunstenaar

Kostana Banovic, kunstenaar

Stef van Bellingen, curator/publicist (B)

Cornel Bierens, kunstenaar/schrijver

Loek Grootjans, kunstenaar

Servie Janssen, kunstenaar

Caterina Pecchioli, kunstenaar/kunsttheoreticus (I/N)

Philip Peters, kunsthistoricus/publicist

- 35 **Awee Prins**, filosoof
Joseph Semah, kunstenaar
Martijn Verhoeven, kunsthistoricus/publicist
Alex de Vries, publicist/kunstadviser
Fred Wagemans, kunsthistoricus/galeriehouder

DNA

From September 2007 the Vrije Academie Den Haag has been host to DNA, a post-academic department geared towards the artist's professional practice. During a two-year working period the academy wants to give highly talented, starting artists the opportunity to deepen and develop their artistic work and to introduce them to all aspects of the professional art world. DNA participants get their own studios to work in (during Vrije Academie opening hours) and receive tuition from renowned artists, curators and art critics. These professionals pay weekly visits to the individual studios and organize lectures, presentations and excursions. DNA's main goals are to stimulate critical introspection and artistic independence. Therefore the emphasis lies on critical counseling and introducing the participants to art institutions and their representatives. Becoming a DNA participant is possible only after the positive outcome of an interview during which the artistic quality of their work, their professional attitude, mentality and involvement are assessed. Most DNA participants already have a degree in the arts. However, this is not a strict requirement. Please contact the Vrije Academie office for more information concerning assessment and enrollment. One-year fee (September 2011/August 2012: € 3,200.00)

Please contact the Vrije Academie office for more information concerning assessment and enrolment: 00 31 (0)70 3638968 or info@vrijeacademie.org

For more information about DNA and the tutors of DNA please visit:

www.vrijeacademie.org

GEMAK

art-politics-debate

TENTOONSTELINGSCENTRUM EN DEBATPODIUM VAN DEVRIJE ACADEMIE

GEMAK is de tentoonstellingsruimte van de Vrije Academie. In GEMAK staan de ontwikkelingen in de kunst, het politieke en sociale debat en de verbinding daartussen centraal. Dit gebeurt niet alleen door het werk van kunstenaars te tonen, maar ook door middel van lezingen en debatten die voor iedereen toegankelijk zijn. Op de benedenverdieping van de Vrije Academie bevindt zich de expositieruimte van GEMAK.

Een actueel overzicht van de tentoonstellingen, debatten en andere activiteiten van GEMAK kunt u vinden op: www.gemak.org en via de site van de Vrije Academie, www.vrijeacademie.org

In najaar 2011 brengt GEMAK (onder voorbehoud):

→ GENERATION 9/11

Oorlogsfotografie en conflictbeeldvorming tien jaar na 9/11,
een evaluerende en onderzoekende tentoonstelling

10 september t/m 30 oktober

De afgelopen 10 jaar zijn een zeer dynamische tijd geweest voor de oorlogsfotografie. Tot voor 11 september 2001 was oorlog voor het Westen voornamelijk een historisch en/of exotisch fenomeen. De terroristische aanslagen van 9/11 brachten het verschijnsel oorlog heel dicht bij ons. Een hele nieuwe generatie fotografen trok naar de brandhaarden in Afghanistan en later Irak. Sommigen richtten zich op het gewapend conflict in de zuiver fotojournalistische traditie (*embedded* of onafhankelijk), andere fotografen legden zich toe op meer conceptuele, artistieke projecten. Kunstenaars stortten zich op de actualiteit. Tegelijkertijd waren en zijn er de laatste jaren ingrijpende veranderingen in het medialandschap, waarvan sommige een negatieve invloed hebben op de fotojournalistiek (verdwijnen traditionele media, slinkende budgetten) andere een positieve (toegankelijker technologie, internet). De tentoonstelling, begeleidende publicatie, weblog en serie debatten pogen een inventarisatie en analyse te geven van al deze ontwikkelingen en de discussie hierover te stimuleren.

36

37 In deze overzichtstentoonstelling worden nieuwe trends, sommige negatief, andere positief, onderzocht en gepresenteerd aan de hand van het werk van een 24-tal internationale fotografen en enkele (video)kunstenaars die oorlog & conflict als onderwerp hebben. De keuze van de fotografen bestrijkt een zo ruim mogelijk spectrum: locale en internationale fotografen, harde combat fotografie, zowel *embedded* als niet *embedded*, postconflict landschappen, portretten van strijders en andere actoren in het conflict, traditionele humanitaire reportages, artistieke, experimentele en conceptuele series. Recente ontwikkelingen zoals amateurfotografie, sociale media en de stortvloed van beelden uit de 'Arabische Lente' komen ook aan bod. De meesten van de uitgenodigde fotografen behoren tot de internationale top en waren nog nooit eerder in één en dezelfde tentoonstelling samen te zien: Tim Hetherington, Simon Norfolk, Zalmi, Thomas Dworzak, Tyler Hicks, Teru Kuwayama, Frederic Lafargue, Nina Berman, Benjamin Lowy, Teun Voeten, Geert van Kesteren, Karim Ben Khalifa, Moises Salman, Abdul Ahhad Ghait, Michael Kamber, Chris Hondros, Bruno Stevens, Luc Delahaye (o.v.), Kai Wiederhöfer, Eman Mohammed, Mohammed Abed, Mia Grondahl, Kent Klich.

Curatoren: Teun Voeten, gastcurator (initiator), oorlogsfotograaf en antropoloog; Timo de Rijk, concept-adviseur, Hoogleraar Design Cultures Vrije Universiteit Amsterdam; Jamie Wellford, extern adviseur, senior photo-editor Newsweek (NY); Gert van Langendonck, extern adviseur, Midden-Oosten correspondent NRC Handelsblad; Marie Jeanne de Rooij, curator & directeur GEMAK.

→ Joseph Semah

Tracing Martin Heidegger's hut and Paul Celan's clouds – Het traceren van Martin Heideggers hut en Paul Celans wolken: Vergeet niet dat transparantie hier niet langer een optie is. De dichter Celan wil het *Pardes* zichtbaar maken, maar dat behoort niet tot de mogelijkheden, alhoewel dit verlangen correspondeert met de beangstigende overeenkomsten in het oeuvre van deze twee mannen, en de weg naar verzoening met de belofte van de kunstenaar.

5 november t/m 31 december

Onder deze cryptische en wellicht langste tentoonstellingstitel aller tijden is een omvangrijke presentatie te zien van de Israëliisch-Nederlandse kunstenaar Joseph Semah (1948).

De befaamde ontmoeting tussen de Roemeense dichter Paul Celan en de Duitse filosoof Martin Heidegger op 25 juli 1967 in het Duitse bergdorpje Todtnauberg vormde voor Semah aanleiding tot de vervaardiging van een indrukwekkende reeks kunstwerken.

Paul Celan, die als Holocaustslachtoffer de oorlog had overleefd, was een bewonderaar van Martin Heidegger die met het nationaalsocialisme had gesympathiseerd.

Heidegger op zijn beurt bewonderde de poëzie van Celan. Naar aanleiding van hun ontmoeting schreef Celan het beroemde gedicht 'Todtnauberg'. Het gedicht en de ontmoeting vormde voor Joseph Semah de inspiratiebron voor het werk dat in GEMAK is te zien.

38

De tentoonstelling omvat schilderijen, tekeningen, assemblages, sculpturen, installaties en video's.

De opening vindt plaats op zaterdag 5 november en zal worden verricht door Dr. Arie Hartog, directeur van het Gerhard Marcks Haus in Bremen.

Curator: Felix Villanueva

→ GEMAK

Directie: **Marie Jeanne de Rooij**

Paviljoensgracht 20 -24, Den Haag

Openingstijden GEMAK: di t/m vr 12.00 -17.00 uur, za – zo 13.00 – 17.00 uur

T: 00 31 (0) 70 3638968

Contact: **info@GEMAK.org**

www.GEMAK.org

39

educatie

EDUCATIEVE PROGRAMMA'S GEMAK

Bij tentoonstellingen van GEMAK wordt regelmatig een educatief programma/lespakket (bestaande uit een lesbrief en een kijkwijzer) aangeboden als een extra aanvulling op tentoonstellingsbezoek door schoolklassen.

Voor meer informatie en afspraken: telefoonnummer: 070-363 89 68 of mail naar **info@vrijeacademie.org**

team

40

Staf

Marie Jeanne de Rooij *Directeur Vrije Academie (Werkplaatsen | DNA | GEMAK)*

Hildegard de Graaf *Zakelijk Leider*

Felix Villanueva *Hoofd DNA en coördinator Studium Generale*

Mark de Weijer *Coördinator Werkplaatsen*

Secretariaat & Ontvangst

Melissa Cruz Garcia

Renée Krayenbrink

Marie Louise Schoondergang

Begeleiding

Klaus Baumgärtner www.klausbaumgartner.com

Marcus Graf www.marcusgraf.com

Elsa Hartjesveld www.galerielutz.nl

Gerard Holthuis www.filmstad.com

Theo van der Meer www.struktuur68.nl

Ingrid Mol www.ingridmol.com

Sabrina Lindemann www.optrektransvaal.nl

Hans van Lunteren www.hansvanlunteren.nl

Mark van Overeem www.markvanovereem.nl

Vittorio Roerade www.vittorioerode.com

Onno Schilstra

Tanja Smeets www.tanjasmeets.nl

Rob Steenhorst www.robsteenhorst.nl

Marijke Verhoef www.marijkeverhoef.nl

Bram Vreven www.bramvreven.com

Werkplaatsassistenten

Niek de Heer, *Hout & Metaal*

Vincent Heirman, *Audio-visueel*

Hein van Liempd, *Fotografie*

Mischa van Pinxteren, *Algemeen & Grafiek*

41 algemene informatie

INSCHRIJVING & TARIEVEN

Inschrijving voor de werkplaatsen voor een heel jaar kan in de maanden september en januari. Bij inschrijving op ieder ander moment van het jaar of voor een kortere periode geldt een maandtarief.

Inschrijving voor DNA kan uitsluitend voor een heel jaar, vanaf september of januari, en voor maximaal twee jaar.

	Prijzen werkjaar 2011/2012	Prijzen per maand
Deelnemerschap werkplaats	€ 1320,00	€ 200,00
Deelnemerschap DNA	€ 3200,00	n.v.t.
Deelnemerschap werkplaats voor één dag per week	€ 975,00	€ 130,00
Projectruimte		€ 300,00 (en in overleg)
	Prijs per dag	
Extern gebruik van de werkplaatsen	€ 40,00	

WEEKPROGRAMMA	Data	Prijzen
MAANDAG		
Workshop over KUNST EN TAAL door Onno Schilstra	12 september t/m 19 december 2011 Aantal bijeenkomsten: 14 Maandagochtend: 10.00 - 12.30 uur	Kosten: € 295,00 / Deelnemer Vrije Academie gratis
	<i>n.b. op 17 oktober is er geen les!</i>	
Workshop KIJKEN met Hans van Lunteren	12 & 26 september, 10 oktober, 14 & 28 november, 12 december 2011	Kosten: € 175,00 / Deelnemer € 75,00
	Maximum aantal deelnemers: 7 Aantal bijeenkomsten: 6 Maandagmiddag: 13.30 - 15.00 uur	
OP VISITE, kunstschaouw met Sabrina Lindemann	26 september, 17 oktober, 21 november, 5 december	Kosten: € 60,00 / Deelnemer gratis (n.b. eventuele entree- en reiskosten zijn voor eigen rekening)
	Aantal bijeenkomsten: 4 Maandagmiddag: 13.30 - 15.00 uur	
DINSDAG		
Workshop 2D WAARNEMING II met Vittorio Roerade:	13 september t/m 20 december 2011 Aantal bijeenkomsten: 14 Niveau: voor degenen die Waarneming I hebben gevolgd of vergelijkbaar niveau Dinsdag: 9.30 - 12.30 uur	Kosten: € 350,00 / Deelnemer € 125,00
	<i>n.b. op 18 oktober is er geen les!</i>	
Workshop TIJD & BEWEGING - Niets duurt voort, behalve de verandering met Bram Vreven	20 & 27 september; 4, 11 & 25 oktober; 1 november	Kosten: € 200,00 / Deelnemer € 90,00
	Aantal bijeenkomsten: 6 Maximaal aantal deelnemers: 12 Dinsdag: 13.30 - 16.30 uur	

42

43

WEEKPROGRAMMA (vervolg)	Data	Prijzen
WOENSDAG / DONDERDAG		
BEGELEIDING		GRATIS begeleiding voor deelnemers
Workshop FOTOGRAFIE met Klaus Baumgärtner	7 & 21 september; 5 & 26 oktober; 9 & 23 november; 7 december Woensdagmiddag: 13.30-16.00 uur	Kosten: € 275,00 / Deelnemer € 90,00
	Aantal bijeenkomsten: 7	
Workshop FILM met Gerard Holthuis	14 & 28 september; 12 oktober; 2, 16 & 30 november; 14 december Woensdagmiddag: 13.30-16.00 uur	Kosten: € 275,00 / Deelnemer € 90,00
	Aantal bijeenkomsten: 7	
KICK-OFF		
Kick Off: 3D met Rachel Bacon	13 oktober; 3 & 10 november; 1 december Donderdagen 10.00 - 16.00 uur	Kosten: € 150,00 / Deelnemer € 50,00
	Aantal bijeenkomsten: 4	
VRIJDAG		
STUDIUM GENERALE POËZIE & BEELDENDE KUNST	Laatste vrijdag van de maand (tenzij anders aangegeven)	
Programma:		
1 Nieuwe Oogst	30 september 14.00 - 17.00 uur	Gratis (ook voor externen, maar een vrijwillige bijdrage is welkom)
2 Paul Celan, dichtregels na Auschwitz	28 oktober 14.00 - 17.00 uur	Idem
3 Concrete en visuele poëzie in Nederland en Vlaanderen	25 november 14.00 - 17.00 uur	Idem
4 Isabella Gardner: Not at all what one is used to	16 december 14.00 - 17.00 uur	Idem

WEEKPROGRAMMA (vervolg)	Data	Prijzen
VRIJDAG (vervolg)		
GESPREK VAN DE MAAND		
Tweede vrijdag van de maand	zaterdag 10 september	<i>Gratis: indien het gesprek</i>
tenzij anders aangegeven	vrijdag 14 oktober	<i>hoort bij een speciale</i>
<i>n.b. Gasten worden t.z.t. bekend</i>	vrijdag 11 november	<i>MASTERCLASS of een</i>
<i>gemaakt via Nieuwsbrief en</i>	vrijdag 9 december	<i>SYMPOSIUM kan een bijdrage</i>
<i>website.</i>		<i>van deelnemers en publiek</i>
		<i>gevraagd worden, dit wordt</i>
		<i>ruim van tevoren gecommuniceerd</i>
PRESENTATIES		
Rob Hartmans: <i>Gebonden vrijheid.</i>	vrijdag 7 oktober	<i>Gratis (ook voor externen,</i>
<i>Mecenaat en kunstenaarschap</i>	vrijdag 21 oktober	<i>maar een vrijwillige bijdrage</i>
<i>van de Oudheid tot nu</i>	vrijdag 4 november	<i>is welkom)</i>
n.b. Voor andere presentaties		
zoveel mogelijk gericht op		
actualiteit: zie bekendmaking via		
website en Nieuwsbrief.		
EXTRA		
MASTERCLASS-workshop	17 oktober, 10.00 - 16.00 uur;	Kosten: € 250,00 /
Philip Akkerman: PORTRET	24 & 31 oktober en 7 november:	Deelnemer € 75,00
Aantal bijeenkomsten: 4	13.30 - 16.00 uur.	
Maximaal aantal deelnemers: 15		
Niveau: enkele jaren schilder-ervaring		
Maandagen (wisselende tijden)		

44

- 45 **BELANGRIJK: Inschrijvingen kunnen tot twee weken voor de inschrijfperiode of workshop kosteloos geannuleerd worden. Bij annulering na deze periode worden € 25,00 administratiekosten in rekening gebracht. In beide gevallen dient u schriftelijk te annuleren. Annulering na aanvang van de inschrijfperiode of de workshop of Kick-Off is niet mogelijk. U blijft in dit geval het volledige bedrag verschuldigd. Restitutie van het inschrijfgeld wordt dan niet meer verleend.**

→ Ooievaarspaskorting

Houders van een Ooievaarspas krijgen, uitsluitend op vertoon van een geldige pas, korting (tot een maximum van € 150,00 per pashouder per jaar) op deelnemers-tarieven, workshops, Kick-Off's en projecten.

Voor meer informatie over het verkrijgen van een Ooievaarspas kunt u contact opnemen met de gemeente Den Haag, telefoon 070-3537500 of via: www.ooievaarspas.nl

Deze tarieven gelden vanaf 1 september 2011 t/m 31 december 2011, vanaf 1 januari 2012 worden nieuwe tarieven ingevoerd. Alle prijzen zijn exclusief materiaalkosten.

ADRESGEGEVENS

Vrije Academie (Werkplaatsen | DNA | GEMAK)

Paviljoensgracht 20-24

2512 BP Den Haag

Postadres: Postbus 36

2501 CA Den Haag

T: 00 31 (0)70 3638968

E: info@vrijeacademie.org

W: www.vrijeacademie.org

ING rekeningnummer: 409309

DIRECTIE

Marie Jeanne de Rooij

OPENINGSTIJDEN SECRETARIAAT

Secretariaat: **Renée Krayenbrink** en **Marie Louise Schoondergang**

Telefonisch bereikbaar op werkdagen van 09.00 tot 17.00 uur: 00 31 (0)70 363 89 68.

Voor praktische zaken zoals het huren van lockers en het aanvragen van tags is de balie van het secretariaat van de Vrije Academie geopend op dinsdag tussen 14.00 en 16.00 uur en op donderdag tussen 10.00 en 12.00 uur.

**Wil je op de hoogte blijven van alle activiteiten van de Vrije Academie?
Meld je dan aan voor persberichten via: info@vrijeacademie.org en voor onze digitale nieuwsbrief via www.vrijeacademie.org/nieuwsbrief
Je kunt ons ook volgen op Facebook, Hyves, Twitter en LinkedIn!**

COLOFON

Samenstelling: Hildegard de Graaf, Renée Krayenbrink, Marie Jeanne de Rooij, Marie Louise Schoondergang, Felix Villanueva en Mark de Weijer

Eindredactie: Marie Jeanne de Rooij en Marie Louise Schoondergang

Vormgeving: Wout de Vringer (Faydherbe/De Vringer) www.ben-wout.nl

Druk: Albani drukkers, Den Haag

© Vrije Academie / GEMAK, juni 2011

bijlage

VERHUUR GEMAK EN FLEXRUIMTE VRIJE ACADEMIE

De Vrije Academie, met name het (semi-)publieke gedeelte van GEMAK en de FLEX-vergader/debat-ruimte, is te huur voor bijzondere bijeenkomsten, vergaderingen en presentaties.

Wanneer de programmering dit toelaat biedt de Vrije Academie / GEMAK, in samenwerking met Museumcatering (www.museumcatering.nl), u de mogelijkheid om in de monumentale, onconventionele ruimte van GEMAK volledig verzorgde evenementen, zoals recepties en diners, te organiseren. Ook voor kleinere bijeenkomsten, presentaties, trainingen en vergaderingen biedt de Vrije Academie verrassende mogelijkheden in een artistieke, maar no-nonsense professionele ambiance en setting. Voor deze kleinschaligere bijeenkomsten is de intieme Flexruimte van de Vrije Academie – volledig uitgerust met videoprojector en projectiescherm en draadloos internet – bij uitstek geschikt.

Voor meer informatie over de mogelijkheden, de verhuur van deze ruimtes, tarieven en een vrijblijvende offerte kunt u contact opnemen met info@vrijeacademie.org

GROOT FORMAAT DIGITALE PRINTS

50

De afdeling digitale beeldbewerking beschikt over twee hoogwaardige grootformaat printers. Met deze printers biedt de Vrije Academie een extra faciliteit om prints te produceren van autonome kwaliteit met een hoge lichteheid. De begeleiders van Grafiek & Digitale Beeldbewerking met hun specifieke ervaring en kennis op dit gebied assisteren bij het maken van de juiste keuze voor materiaal en technische uitvoering om zo de optimale kwaliteit van de printopdracht te bereiken. De begeleiding is erop gericht om aan de hand van de printopdracht of het printvoorstel de kwaliteit ervan met technische en artistiek-inhoudelijke ondersteuning te verhogen. Met deze ondersteunende en adviserende faciliteit in digitaal printen onderscheidt de Vrije Academie zich van commerciële printbedrijven. De begeleiders kunnen daarnaast tegen meerprijs het uit te voeren printwerk, indien gewenst of nodig, bewerken en in overleg kunnen er kleine artistieke producties worden uitgevoerd.

Printers: Epson 9800 (111,8 cm) printbreedte (rol) & Epson 4800 (43,2 cm) printbreedte (rol)

Materiaal: Er zijn diverse courante printmaterialen (papier, canvas, film) op voorraad. Andere bijzondere printmaterialen kunnen in overleg via de Vrije Academie worden besteld.

Aanleveren: Bijvoorbeeld op cd, memory-stick of harde schijf.

Bestandstypen: jpeg/png/tiff/bmp/psd/pdf; uiteraard van goede kwaliteit.

Begeleiders: Rob Steenhorst, Marijke Verhoef en Guido Winkler.

Afspraken: via telefoon 070-3638968 of via e-mail: info@vrijeacademie.org

51 PRIJSLIJST DIGITALE PRINTS (PER 01-06-2010)

Papier:		prijs/m²
Hahnemuhle	German etching 310 gr/m ²	€ 87,00
	Albrecht Dürer 210 gr/m ²	€ 82,50
	William Turner 310 gr/m ²	€ 85,50
	William Turner 190 gr/m ²	€ 71,50
	Photo Rag 308 gr/m ²	€ 84,00
	Photo Rag 180 gr/m ²	€ 72,50
Epson	Premium glossy	€ 65,00
	Double weight matte paper	€ 55,00
	Premium semi gloss	€ 71,50
	Backlit film	€ 71,50
Andere papiersoorten	Ilford – glossy/pearl	€ 69,50
	Indoor/outdoor banner	€ 71,50
	Polygloss	€ 86,00
	Torino canvas	€ 80,00
	Clear polyesther	€ 77,00
	Innova White	€ 74,00
	Innova Warm tone	€ 74,00
Overig	Printen op eigen papier	€ 55,00
	Transport doos 15 x 15 x 140 cm	€ 5,50
	Extra bewerkingen, correcties, per uur	€ 55,00

- De Vrije Academie draagt geen verantwoordelijkheid voor het wegraken van uw originele bestanden, dus maak altijd kopieën en bewaar de originelen!
- Afhankelijk van de grootte van aangeleverde bestanden moet worden gerekend op een printtijd van minimaal 1 uur per m². Hou bij een deadline rekening met printen en nabewerkingen!
- Prijzen per m² en exclusief 19% btw
- Printbreedtes 111,8 cm en 43,2 cm
- Proefstroken worden in rekening gebracht
- 10% korting op materiaalkosten voor deelnemers Vrije Academie/DNA

Educatie tijdens GEMAK-tentoonstelling Nomad, Jeroen Toirkens (mei 2011)

Entree Vrije Academie / GEMAK (foto © Gerrit Schreurs, 2010)
GEMAK zomerproject (augustus 2011), Rogie CS, 'He who Travels / TRAVERSE'

Bram Vreven, 'Spin' (2010)

Nina Berman, uit de serie *Marine Wedding* (2006); GEMAK-tentoonstelling Generation 9/11

Joseph Semah, *Measurement in time (Then as now one finds that the city of Jerusalem is simultaneously a criticism and a non site)*, brons, 104 meter leren band (1983)

Philip Akkerman, *2010 no. 51*, 50 x 43 cm, olieverf op paneel, particuliere collectie (2010)

Eline Beentjes (DNA), *Zonder Titel*, kleurfoto, 70 x 90 cm (2011)

Rachel Bacon, *Float*, 1 : 1 scale model of a rubber boat used to cross the Mediterranean to the Italian island Lampedusa by 25 asylum seekers in 2008, paper, 520 x 175 x 60 cm (2009)